

Luka

The Gospel According to Luke in the Arli dialect of the Vlax
Romani language

Luka
The Gospel According to Luke in the Arli dialect of the Vlax
Romani language

© 2018.

Language: Arli (Romani, Vlax)

Dialect: Arli

DRAFT VERSION

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-03-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Mar 2025 from source files dated 26 Mar 2025
0ae3729f-5fc8-5aa0-b49a-b7759ad04491

Contents

Luka	1

O evanđelje e Lukasoro

Uvod

¹ Cenimeja Teofile, but džene lelje te pisinen oto događaja save ule maškar amende.

² On pisinde ađahar sar so vačerde amende okola kola taro anglunipe dikhle adala događaja hem kola inele sluge zako e Devlesoro lafi.

³ Ađahar hem me, palo adava so taro anglunipe šukar ispitujindum sa adava, mangljum tuće sa palo redo te pisinav,

⁴ te šaj ove uverime dai čaće sa adava so injan sikavdo.

O anđeo phenela so ka bijandol o Jovan o Krstitelj

⁵ Kad o Irod inele caro ani Judeja, nesavo manuš palo anav Zaharija inele svešteniko e izraelconengoro, oto redo e Avijasoro. E Zaharijasiri romni da inele oto pleme e Aaronesoro. Lakoro anav inele Jelisiveta.

⁶ O Zaharija hem i Jelisiveta inele pravedna anglo Devel, adalese so živinde palo sa o naredbe hem o zakonja e Gospodesere.

⁷ Olen na ine čhave adalese so i Jelisiveta našti ine te ačhol khamni, a soduj džene već purandile.

⁸ Jekh dive kad e Zaharijasiri grupa oto sveštenici kandlja ano Hram, tegani hem o Zaharija čerela ine pli buti sar svešteniko anglo Devel.

⁹ Ov, palo adeti e sveštenikonengoro, barbuteja inele izabirime te derdini ko Hram e Gospodesoro hem te kadini.

¹⁰ Sar o Zaharija kadini ine ano Hram, sa edobor narodo molini pe ine avri.

¹¹ A ano Hram e Zaharijase mothovđa pe o anđeo e Gospodesoro, kova terdino ki desno strana oto žrtveniko kotar kadinda pe.

¹² Kad o Zaharija dikhlja le, uznemirinda pe hem but darandilo.

¹³ A o anđeo phenda lese: "Ma dara, Zaharija! O Devel šunđa ti molitva. Ti romni i Jelisiveta ka bijani će čhave, i ka de le anav Jovan.

¹⁴ Ka ove but radosno zbog leste hem but džene ka radujinen pe so ov ka bijandol,

¹⁵ adalese so ka ovel baro manuš anglo Gospod. Nikad naka pijel mol hem ništa sostar šaj te mačol pe. Ka ovel pherdo e Svetone Duhoja pana pe dajaće ano vođi.

¹⁶ Bute Izraelconen ka irini anglo Gospod, anglo lengoro Devel.

¹⁷ Ka džal anglo Gospod sar glasniko ano duho hem ano zoralipe e prorokosoro e Ilijasoro. Ka mirini e daden lengere

čhavenar hem okolen so na šunena ka irini nakori mudrost e pravednikonengiri. Ka pripremini e narodo te oven spremna zako e Gospodesoro aviba."

¹⁸ I o Zaharija pučlja e anđeo: "Sar me te džanav da čaće ka ovel adava so phendan? Me injum purano hem mli romni da beršali."

¹⁹ A o anđeo phenda lese: "Me injum o Gavriilo, o anđeo kova terdola anglo Devel. Ov bičhalda man te vačerav tuja hem te anav će akava šukar lafi.

²⁰ I aće, ka ove laloro, naka šaj te vaćere sa đi o dive kad adava ka ovel, adalese so na verujindan mle lafende save ka pherdoven ano pravo vreme."

²¹ Sar o anđeo vaćeri ine e Zaharijaja, o narodo kova adžićerđa avri čudinda pe so o Zaharija edobor ačhilo ano Hram.

²² A kad o Zaharija ikllilo, našti ine te vaćeri olenar. Čerela ine nesar te mothoj lende vastencar, ali ačhilo laloro. O manuša halile da ole ine vizija ano Hram.

²³ Kad pherdile o dive oti lesiri služba ano Hram, o Zaharija irinda pe čhere.

²⁴ Na nakhlo but, i lesiri romni i Jelisiveta ačhili khamni hem pandž masek na ikllili avri taro čher. Phenda:

²⁵ "O Gospod čerđa te šaj ačhovav khamni. Akana mothovđa maje pli milost hem cidinda mli lađ anglo manuša."

O anđeo phenela e Marijaće so ka bijani e Isuse

²⁶ Kad i Jelisiveta inele šofto masek khamni, o Devel bičhalda ple anđeo e Gavriilo ki diz Nazaret ani regija Galileja.

²⁷ Adari valjanda te legari o lafi e Marijaće koja pana inele čhaj. Oj inele mangli e muršese palo anav Josif, kova inele oto pleme e carosoro e Davidesoro.

²⁸ Kad alo o anđeo, phenda e Marijaće: "Radujin tut! O Gospodi tuja! Ovi but milostivno premala tute!"

²⁹ A i Marija but uznemirinda pe zbog e anđeosere lafija, i pučlja pe so šaj te znaćini adava pozdrav.

³⁰ A o anđeo phenda laće: "Ma dara, Marije! O Devel mothovđa će pli milost!

³¹ Aće, ka ačhove khamni hem ka bijane čhave, i ka de le anav Isus.

³² Ov ka ovel baro hem ka vićini pe Čhavo e Najbare Devlesoro. O Devel o Gospod ka del le o presto lesere pradadesoro e Davidesoro.

³³ Ka carujini upro pleme e Jakovesoro zauvek; zako lesoro carstvo naka ovel kraj."

³⁴ Tegani i Marija pučlja e anđeo: "Sar šaj te ovel adava kad me pana injum čhaj?"

³⁵ A o anđeo phenda laće: "O Sveto Duho ka huljel upra tute hem o zoralipe e Najbare Devlesoro ka učhari tut. Adalese adava čhavo, kole ka bijane, ka ovel sveto hem ka vičini pe Čhavo e Devlesoro.

³⁶ Eče, ti bibi i Jelisaveta da, ko purane berša, ačhili khamni hem ka bijani murše. I oj, kolaće sare džande da našti te ačhol khamni, akanai šov masek khamni.

³⁷ Adalese so o Devel sa šaj te čerel!"

³⁸ Tegani i Marija phenda: "Ače, sluškinja e Gospodesiri injum. Nek ovel maje palo to lafi."

I o anđeo dželo olatar.

I Marija džala te dikhel e Jelisaveta

³⁹ Adala dive i Marija spreminda pe hem sidarda ko bregalo krajo, ki jekh diz ani regija Judeja.

⁴⁰ Kad resli adari, đerdinda ko čher e Zaharijasoro hem pozdravinda e Jelisaveta.

⁴¹ I kad i Jelisaveta šunda e Marijakoro pozdrav, o čhavoro oti radost zorale mrdinda olaće ano vodi, a oj pherdili e Svetone Duhoja.

⁴² I bare glasvoja phenda e Marijaće: "Najblagoslovime injan maškaro đuvlja hem blagoslovime o čhavoro kole akhareja ano vodi!

⁴³ Akavai bari čast maje so tu, mle Gospodesiri daj, aljan kora mande.

⁴⁴ Adalese so, kad šundum to pozdrav, o čhavoro oti radost zorale mrdinda maje ano vodi.

⁴⁵ Blago tuće so verujindan da ka ovel adava so phenda će o Gospod!"

I Marija hvalini e Devle

⁴⁶ Tegani i Marija phenda:

"Mli duša barjari e Gospode;

⁴⁷ Mloi duho radosno ano Devel, ano mlo Spasitelj,

⁴⁸ so ulo milostivno upri poniznost ple sluškinjakiri.

I ače, od akana sa o generacije ka phenen da injum blagoslovime đuvli,

⁴⁹ adalese so bare šukaripa čerda maje o Zoralo Devel

kasoroi anav sveto!

⁵⁰ Ovi milostivno e manušenđe tari generacija ki generacija

kola darana olestar.

⁵¹ Ple zorale vasteja čerda bare buća; rasfrdinda e manušen kolai barikane ano pumare vile.

⁵² Peravđa e vladaren taro lengoro prestolje, a vazdinda e poniznonen.

⁵³ Čaljarda e bokhalen šukaripnaja, a čučen muklja e barvalen.

⁵⁴ Pomožinda e Izraelconenđe, ple slugende.

Na bisterda te ovel milostivno

⁵⁵ e Avraamese hem lesere potomkonenđe zauvek, sar so dinda plo lafi amare pradadenđe."

⁵⁶ I Marija ačhili e Jelisavetaja di sar trin masek, i tegani irinda pe čhere.

Bijandilo o Jovan o Krstitelj

⁵⁷ A kad alo o vreme i Jelisaveta te bijani, bijanda murše.

⁵⁸ Kad lakiri familija hem lakere komšije šunde so o Gospod mothovđa laće bari milost, radujinde pe olaja.

⁵⁹ A kad e čhavore inele ofto dive, koro Zaharija čedinde pe o manuša zako obreziba e čhavoresoro. I mangle te den le lesere dadesoro anav - Zaharija,

⁶⁰ ali i Jelisaveta phenda: "Na! Lesoro anav ka ovel Jovan!"

⁶¹ A on phende laće: "Niko te familijatar na vičini pe adahar."

⁶² I vastencar pučle e Zaharija savo anav mangela te del ple čhavore.

⁶³ Tegani o Zaharija rodinda te den le jekh tikori phal zako pisiba hem pisinda: "Lesoro anavi Jovan."

I sare začudinde pe.

⁶⁴ I otojekhvar e Zaharijasoro muj phravdilo hem šaj ine palem te vačeri, i lejla te slavini e Devle.

⁶⁵ I uklinda i dar sa lengere komšijen. Ko sa o bregalo krajo e Judejakoro vačerda pe adalestar so ulo.

⁶⁶ I sare kola šunde adava, razmislinde adalestar hem phende: "Akava čhavoro isi te ovel baro manuš. Čačei upro leste o vas e Gospodesoro."

O Zaharija prorokujini e Mesijastar hem e Jovanestar

⁶⁷ A o Zaharija, e Jovanesoro dad, pherdilo e Svetone Duhoja hem prorokujinda:

⁶⁸ "Slava e Gospodese e Izraelesere Devlese, adalese so alo hem otkupinda ple narodo!

⁶⁹ Vazdinda amende e zorale Spasitelje oto pleme e carosoro e Davidesoro, ple slugasoro,

⁷⁰ sar so vačerda pana angleder prekalo muja ple svetone prorokonengere.

⁷¹ Vazdinda amende zorale Spasitelje te spasini amen amare neprijateljendar

hem sa e manušengere vastendar kola mrzinena amen.

- ⁷² Mothovđa milost amare pradadende hem ispuninda plo sveto savez,
⁷³ i sovli savi halja e Avraamese amare pradadese:
⁷⁴ so ka ikali amen amare neprijateljengere vastandar
 te šaj služina lese bizi dar
⁷⁵ ani svetost hem ani pravednost anglo leste sa dikote injam dživde.
⁷⁶ A tu Jovane, mlo čhavo, ka ove pendžardo sar proroko e Najbare Devlesoro,
 adalese so ka dža anglo Gospod te pripremine lese o drom.
⁷⁷ Ka sikave lesere narodo sar te pendžaren o spasenje
 prekalo oprostiba lengere grehija
⁷⁸ zbog amare Devlesoro milosrdno vilo palo savo o svetlost odupral ka avel kora amende sar ikljobja e khamesoro,
⁷⁹ te svetlini okolenđe so bešena ani tom-ina hem ani senka e meribnasiri,
 te legari amen ko drom oto mir.”

⁸⁰ A o čhavoro o Jovan barjola ine hem zoraljola ano duho. Kad barilo, živinda ani pustinja sa dikote na iklilo anglo Izraelci te popovedini.

2

O Isus bijandilo (Mt 1,18–25)

¹ A ano adava vreme kad o Jovan bijandilo, e rimesoro caro o Avgust naredinda te čerel pe popis oto sa o manuša ano carstvo.

² Adava inele prvo popis čerdo sar o Kvirinije vladini ine ani Sirija.

³ I sa o manuša dzele ko dizja kaj beše ine lengere preci te prijavinen pe zako popis.

⁴ Ađahar da o Josif, adalese so inele potomko e carosoro e Davidesoro, dželo tari diz Nazaret oti regija Galileja ko gav Vitlejem oti regija Judeja, kote o David bijandilo.

⁵ Dželo adari sar te prijavini pe zako popis pe verenicaja e Marijaja koja inele khamni.

⁶ I sar on inele ano Vitlejem, alo e Marijakoro vreme te bijani.

⁷ I bijanda ple prvone čhave. Pačarda le hem pašljarda le ano jasle adalese so ki gostionica na inele than olenđe.

O anđelja vačerena e pastirende so bijandilo o Spasitelj

⁸ Adaja rat paše uzalo Vitlejem inele nesave pastirija kola arakhena ine pumare bakren ko polje.

⁹ I otojekhvar o anđeo e Gospodesoro terdino uzalo lende hem i slava e Gospodesiri osvetlinda len, i on but darandile.

¹⁰ A o anđeo phenda lende: “Ma daran! Ače, anava tumende šukar lafi oto baro bahtalipe savo ka ovel sa e manušende!

¹¹ Avdive, ani e Davidesiri diz bijandilo tumende o Spasitelj kovai o Hrist o Gospod.

¹² A palo akava znako ka pendžaren le: ka arakhen e čhavore pačarde hem sar pašljola ano jasle.”

¹³ Otojekhvar uzalo anđeo mothovđa pe bari vojska e anđelendar savi hvalinda e Devle vačerindoj:

¹⁴ “Slava ko učipe e Devlese,
 a ki phuv mir e manušende kolencar o Devel zadovoljno!”

¹⁵ I kad o anđelja irinde pe ko nebo, o pastirija phende jekh averese: “Hajde te dža đi o Vitlejem hem te dikha adava so phenda amende o Gospod.”

¹⁶ I dzele sigate, hem arakhle e Marija, e Josife hem e čhavore sar pašljola ano jasle.

¹⁷ A kad dikhle e čhavore, vačerde averende sa so ine lende phendo e čhavorestar.

¹⁸ I inele zadivime sare kola šunde adava so o pastirija vačerde.

¹⁹ A i Marija sa adava garavđa pese ano vilo hem razmislinda adalestar.

²⁰ I o pastirija dzelefsse slavindoj hem hvalindoj e Devle zako sa okova so šunde hem so dikhle baš ađahar sar so ine lende phendo.

²¹ Kad nakhle ofto dive, kad e čhavore valjande te obrezinen, dinde le anav Isus – sar so vičinda le o anđeo angleder so i Marija ačhili khamni.

E Isuse anena ano Hram

²² Kad alo o vreme zako adeti i daj te očistini pe palo e Mojsijasoro zakoni, o Josif hem i Marija ande e Isuse ano Hram ko Jerusalim te preden le e Gospodese

²³ (sar soi pisime ano zakoni e Gospodesoro: “Svako murš prvenco te ovel posvetime e Gospodese”)

²⁴ hem te den žrtva (sar soi phendo ano zakoni e Gospodesoro: “duj tikore golubija ili duj terne golubija”).

O Simeon prorokujini

²⁵ A ano Jerusalim inele jekh manuš palo anav Simeon. Ov inele pravedno hem pobožno. Adžičeri ine te avel o Mesija te spasini e Izraelconen, hem o Sveto Duho inele upro leste.

²⁶ O Sveto Duho mothovđa lese da angleder so ka merel, ka dikhel e Gospodesere Mesija.

²⁷ I o Sveto Duho phenda lese te džal ko Hram, i ov dželo. Tegani o Josif hem i Marija ande e čhavore e Isuse ano Hram sar te čeren o adeti savoi palo Zakoni.

²⁸ Kad o Simeon dikhlja e čhavore e Isuse, lelja le ki angali hem hvalinda e Devle vačerindoj:

²⁹ “Gospode, akana šaj me, o sluga klo, te merav ano mir sar so phenda maje.

³⁰ Adalese so mle jača dikhle to spasenje, ³¹ savo spreminda anglo sa o nacije.

³² Akava spasenje ka ovel svetlost te mothoj tut avere nacijende hem ka anel slava te narodose, e Izraelconende.”

³³ E Isusesoro dad hem i daj divinde pe adaleja so o Simeon vačerda olestar.

³⁴ Tegani o Simeon blagoslovinda len hem phenda e Marijače, e Isusesere dajače: “Dikh, akavai čhavoro birime te čerel buten te peren hem te ušten ano Izrael. Ovi odredime te ovel e Devlesoro znako, ali but džene ka odbacinen le.

³⁵ Adava ka ovel sar te mothoven pe bute manušengere garavde mislija. A o mači ka posaj ti duša.”

I Ana zahvalini e Devlese zako Mesija

³⁶ A adari da inele i proročica i Ana, i čaj e Fanuilesiri, oto pleme e Asiresoro. Oj inele ano purane berša. Efta berš živinda ple romeja,

³⁷ a palo adava živinda sar udovica či oftovardešu štarto berš. Stalno inele ano Hram, i dive i rat slavinda e Devle ano postiba hem ano moliba.

³⁸ I samo so o Simeon završinda ple vačeribnaja, i Ana nakhini či o Josif hem i Marija zahvalindoj e Devlese zako čhavoro. I lelja te vačeri e čhavorestar sarijende adari kola adžicerde upro Devel te otkupini o Jerusolim.

³⁹ Kad o Josif hem i Marija čerde sa soi palo zakoni e Gospodesoro, irinde pe ki pumari diz Nazaret ki Galileja.

⁴⁰ A o čhavoro barjola ine hem zoraljola. Pherđola ine mudrost hem i milost e Devlesiri inele upro leste.

O čhavoro o Isus vačeri e učiteljencar ano Hram

⁴¹ E Isusesoro dad hem i daj svako berš zako prazniko Pasha džana ine ki diz Jerusolim.

⁴² Kad e Isuse inele dešu duj berš, palo adeti, hem ov dželo olencar adari te slavini o prazniko.

⁴³ Kad nakhlo o prazniko, o Josif hem i Marija lelje te džanfse, a na džande so lengoro čhavo o Isus ačhilo ano Jerusolim.

⁴⁴ Sar mislinde dai o Isus maškaro manuša kola putujinde olencar, džeze jekh dive phirindoj, a onda lelje te roden le maškaro pumarende hem maškaro pendžarutne.

⁴⁵ I kad našti ine te arakhen le, irinde pe ko Jerusolim te roden le.

⁴⁶ I o trito dive arakhle le ano Hram sar bešela maškaro e verakere učitelja, sar šunela len hem pučela len.

⁴⁷ I sare kola šunde e Isuse, divinde pe zako lesoro džandipe hem zako lesere odgovorija.

⁴⁸ I kad dikhlja le lesoro dad hem lesiri daj, inele iznenadime. Lesiri daj phenda lese: “Mlo čhavo, vačer sose adava čerdan amende? To dad hem me but darandiljam hem roindam tut!”

⁴⁹ A o Isus pučlja len: “Sose rodinden man? Na džanden li so valjani te ovav ano čher mle Dadesoro?”

⁵⁰ A i Marija hem o Josif na halile so o Isus manglja te phenel lende adaleja.

⁵¹ I palo adava, o Isus irinda pe olencar ko Nazaret hem ine lende poslušno. A lesiri daj garavđa pese ano vilo sa adava so ulo.

⁵² A o Isus ulo po mudro hem barjola ine ano telo, hem sa više barjola ine ano jača e Devlese hem e manušende.

3

O Jovan o Krstitelj pripremeni o drom e Isuses

(Mt 3,1-12; Mk 1,1-8; Jn 1,19-28)

¹ Kad o caro o Tiberija vladinda upro e Rimesoro carstvo dešupandžto berš, o Pontije Pilat vladinda ani Judeja, o Irod vladinda ani Galileja, a lesoro phral o Filip vladinda ani Itureja hem ani Trahonitada, o Lisanije vladinda ani Avilina,

² hem o Ana hem o Kajafa inele šerutne sveštenici, o lafi e Devlesoro alo e Zaharijasere čhavese e Jovanese ki pustinja.

³ I o Jovan dželo ko sa o krajo e lenjakoro Jordan te propovedini e manušende da valjani te pokajinen pe zako pumare grehija hem te oven krtime sar te mothoven dai lende oprostime o grehija.

⁴ Sar so angleder pišinda o proroko o Isaija, o Jovan inele

“o glaso so vičini ani pustinja:
‘Pripreminen o drom e Gospodese,
ravnonen lese o droma!

⁵ Svako dolina te pherdol
a svako planina hem brego te peren!
O bange droma te oven ispravime
a o neravna droma te oven ravnome!

⁶ I sa o manuša ka dikhen e Devlesoro spasenje.”

⁷ Akava o Jovan vačerda butende kola iklile te krstini len: "E sapengere čavalen! Ko vačerda tumende da šaj te našen oti e Devlesiri holi savi avela?"

⁸ Tumare životeja mothoven da čače pokajinden tumen! I ma mislinen dai dovoljno te phenen: 'Amaroi prasad o Avraam.' Phenava tumende da o Devel hem akale barendar šaj te vazdel čhaven e Avraamese.

⁹ Ače o tover oto sudo e Devlesoroi več vazdime te čhinel o kašta ano koreno. I svako kaš savo na bijani šukar bijandipe ka čhinel pe hem ka frdel pe ani jag."

¹⁰ A o narodo pučlja le: "So valjani te čera?"

¹¹ O Jovan phenda lende: "Kas isi duj gada, jekh valjani te del okolese kas nane. A kas isi hajbnase, te čerel isto ađahar."

¹² Nesave carinici da ale te krstini len o Jovan, i pučle le: "Učitelju, so amen te čera?"

¹³ A ov phenda lende: "Ma roden bud-eri porez okolestar so o zakoni phenela tumende te roden."

¹⁴ I nesave vojnici da pučle e Jovane: "A so amen te čera?"

A ov phenda lende: "Nikastar ma len pare ki sila ili so ka tužinen len hovavne hem oven zadovoljna tumara plataja."

¹⁵ A o narodo adžicerda e Mesija hem sare pučle pe nane li o Jovan adava.

¹⁶ Adalese o Jovan phenda sarijende: "Me krstinava tumen panjeja, ali avela o po baro mandar, kase na injum dostojno ni o dorikha oti obuča te phravav. Ov ka krstini tumen e Svetone Duhoja hem jagaja.

¹⁷ Ano vas lese i lopata te čistini o gumno plo hem te odvojini o điv taro ljuške. O điv ka čhivel pese ki šupa, a o ljuške ka tharel jagaja savi nikad na mudarđola."

¹⁸ Ađahar, sar hem bute avere lafencar o Jovan vačerda lende o Šukar lafi.

¹⁹ A e vladare e Irode o Jovan ukorinda adalese so lelja romnjače ple phralesere romnja e Irodijada hem zako but avera bišukar buča save čerda.

²⁰ Tegani o Irod čerda aver bišukaripe: čhivda e Jovane ko phandlipe.

*O Jovan krstini e Isuse
(Mt 3,13-17; Mk 1,9-11)*

²¹ Kad sa o manuša krstinde pe, krstinda pe hem o Isus. I tegani sar o Isus molini pe ine, phravdilo o nebo,

²² a o Sveto Duho huljilo upro leste ano oblik e golubesoro. A taro nebo šundilo o glas e Devlesoro: "Tu injan mlo Čhavo o volime! Tuja injum bahtalo!"

*E Isusesoro poreklo
(Mt 1,1-17)*

²³ O Isus počinda pli služba anglo narodo kad inole đi ko trijanda berš. O narodo smatrinđa dai o Isus čhavo e Josifesoru.

O Josif inele čhavo e Ilijasoro.

²⁴ O Ilija inele čhavo e Matatesoro.

O Matat inele čhavo e Levijesoru.

O Levije inele čhavo e Melhisoro.

O Melhi inele čhavo e Janajesoro.

O Janaj inele čhavo e Josifesoru.

²⁵ O Josif inele čhavo e Matatijesoru.

O Matatije inele čhavo e Amosesoro.

O Amos inele čhavo e Naumesoro.

O Naum inele čhavo e Eslijasoro.

O Eslija inele čhavo e Nangejesoro.

²⁶ O Nangej inele čhavo e Maatesoro.

O Maat inele čhavo e Matatijesoru.

O Matatije inele čhavo e Semeinesoro.

O Semein inele čhavo e Josihesoru.

O Josih inele čhavo e Jodasoro.

²⁷ O Joda inele čhavo e Joananesoro.

O Joanan inele čhavo e Risasoro.

O Risa inele čhavo e Zorovavesoro.

O Zorovavel inele čhavo e Salatiilesoro.

O Salatiil inele čhavo e Nirisoro.

²⁸ O Niri inele čhavo e Melhisoro.

O Melhi inele čhavo e Adisoro.

O Adi inele čhavo e Kosamesoro.

O Kosam inele čhavo e Elmadamesoro.

O Elmadam inele čhavo e Iresoro.

²⁹ O Ir inele čhavo e Isusesoro.

O Isus inele čhavo e Eliezeresoru.

O Eliezer inele čhavo e Jorimesoro.

O Jorim inele čhavo e Matatesoro.

O Matat inele čhavo e Levijesoru.

³⁰ O Levije inele čhavo e Simeonesoro.

O Simeon inele čhavo e Judasoro.

O Juda inele čhavo e Josifesoru.

O Josif inele čhavo e Jonamesoro.

O Jonam inele čhavo e Eliakimesoro.

³¹ O Eliakim inele čhavo e Melejasoro.

O Meleja inele čhavo e Menasoro.

O Mena inele čhavo e Matatasoro.

O Matata inele čhavo e Natanesoru.

O Natan inele čhavo e Davidesoro.

³² O David inele čhavo e Jesejesoro.

O Jesej inele čhavo e Jovidesoro.

O Jovid inele čhavo e Voozesoro.

O Vooz inele čhavo e Salmonesoro.

O Salmon inele čhavo e Naasonesoru.

³³ O Naason inele čhavo e Aminadav-esoro.

O Aminadav inele čhavo e Adminesoru.

O Admin inele čhavo e Arnisoro.

O Arni inele čhavo e Esromesoru.

O Esrom inele čhavo e Faresesoru.

O Fares inele čhavo e Judasoro.

³⁴ O Juda inele čhavo e Jakovesoro.

O Jakov inele čhavo i Isaakesoro.

O Isaak inele čhavo e Avraamesoro.

O Avraam inele čhavo e Tarasoro.

O Tara inele čhavo e Nahoresoro.

³⁵ O Nahor inele čhavo e Seruhesoru.

O Seruh inele čavo e Ragavesoro.
 O Ragav inele čavo e Falekesoro.
 O Falek inele čavo e Everesoro.
 O Ever inele čavo e Salasoro.
 36 O Sala inele čavo e Kainamesoro.
 O Kainam inele čavo e Arfaksadesoro.
 O Arfaksad inele čavo e Simesoro.
 O Sim inele čavo e Nojesoro.
 O Noje inele čavo e Lamehesoro.
 37 O Lameh inele čavo e Matusalasoro.
 O Matusala inele čavo e Enohesoro.
 O Enoh inele čavo e Jaretesor.
 O Jaret inele čavo e Malaleilesoro.
 O Malaleil inele čavo e Kainamesoro.
 38 O Kainam inele čavo e Enosesor.
 O Enos inele čavo e Sitesoro.
 O Sit inele čavo e Adamesoro.
 O Adam inele čavo e Devlesoro.

4

*E Isuse ki pustinja kušini o beng
 (Mt 4,1-11; Mk 1,12-13)*

¹ A o Isus, pherdo e Svetone Duoja, irinda pe tari len Jordan; i oto Duho inele legardo ki pustinja,

² kaj inele saranda dive iskušime e bengestar. I na halja ništa adala dive, a kad nakhle adala dive, tegani bokhalilo.

³ I o beng phenda lese: "Te injan o Čavo e Devlesoro, vačer akale barese te ovel maro."

⁴ A o Isus phenda lese: "Pisimei ano Sveto lil: 'O manuš naka živini samo oto maro.'"

⁵ I o beng legarda le ko učo than hem otojehvar mothovđa lese sa o carstvija e phuvjakere,

⁶ i phenda lese: "Tuće ka dav sa akava zoralipe hem i slava olengiri adalese soi maje dindi, i dava la kase me mangava.

⁷ Adalese, te peljan ko kočija angla mande, sa ka ovel klo."

⁸ I o Isus phenda lese: "Pisimei ano Sveto lil: 'Per ko kočija samo anglo Gospod, to Devel, hem samo ole kande!'"

⁹ I o beng anda le ko Jerusalem hem čivđa le upro naj učo than e Hramesoro hem phenda lese: "Te injan o Čavo e Devlesoro, frde tut akatar tele!

¹⁰ Adalese soi pisime:

'Ka naredini ple andelende te arakhen tut,
¹¹ te akharen tut ko vasta

te na khuve tut preja ko bar.' "

¹² O Isus phenda lese: "Hem akavai phendo ano Sveto lil:

'Ma kušin e Gospode, te Devle.' "

¹³ I kad završinda svako kušnja, o beng cidinda pe olestar di nesavi aver prilika.

*O Isus sikaj ani Galileja
 (Mt 4,12-17; Mk 1,14-15)*

¹⁴ I o Isus irinda pe ki regija Galileja ano zoralipe e Duhosoro, i šundilo o glaso olestar ko sa o krajo.

¹⁵ I sikavđa e manušen olende ano sinagoge hem inele pohvalime sarijendar.

*E Isuse ispudinena taro Nazaret
 (Mt 13,53-58; Mk 6,1-6)*

¹⁶ I o Isus alo ki diz Nazaret kote barilo hem, palo plo adeti ko savato, derdinda ki sinagoga. Uštino te čitini,

¹⁷ a ine lese dindo o lil e prorokosoro e Isajjasoro. Ov phravđa o lil hem arakhlja o than kaj inele pisime:

¹⁸ "O Duhoi e Gospodesoro upra mande, adalese so pomazinda man te vačerav o šukar lafi e čororende. Bičhalđa man te proglašinav e phandlende da ka oven oslobodime,

e kororende da ka irini pe lende o dikhiba,

e mučimende da ka oven slobodna,

¹⁹ te proglašinav o adžičerdo berš oti e Gospodesiri milost."

²⁰ Tegani phandlja o lil, irinda le e slugaste, i beštino te sikaj. I sare ani sinagoga dikhle ano leste.

²¹ A o Isus lelja te vačeri lende: "Avdive pherdile akala lafija save šunden tumare kanencar."

²² I sare šukar vačerde olestar hem inele zadivime oto šukar lafija save ikilile lesere mujestar, i vačerde: "Nane li ov e Josifesor čavo?"

²³ A ov phenda lende: "Čače ka vačeren maje akaja poslovica: 'Doktore, saslar korkore tut!' So šundam so ulo ano Kafarnaum, čer hem akate, ano to than kaj bariljan."

²⁴ I phenda: "Čače, vačerava tumende, nijekh proroko nane prihvatime ano plo than kaj barilo.

²⁵ I čače, vačerava tumende, inele but udovice ano Izrael e Ilijase ano vreme, kad na pelo bršim trin berš hem šov masek i ulo baro bokhalipe ki sa i phuv.

²⁶ I nijekhače olendar na inele bičhaldo o Ilija sem e udovicače ki e abandijengiri diz Sarepta uzalo Sidon.

²⁷ I inele but gubavci ano Izrael ano vreme e prorokosoro e Jelisejesoro, i nijekh olendar na inele sasljardo, sem o Neman o Sirijco."

²⁸ I sare ani sinagoga pherdile holi kad šunde adava.

²⁹ I uštine hem ispudinde le tari diz, i legarde le upre ko brego upro savo lengiri diz inele vazdime te šaj frden le odupral.

³⁰ Ali o Isus nakhino maškar olende hem dželo.

O Isus ispuđini e demone e manušeštar
(Mk 1,21–28)

³¹ I o Isus huljilo ani e galilejakiri diz Kafarnaum, i sikavđa e manušen ko savato.

³² I on inele zadivime lesere sikavibnaja adalese so lesoro vačeriba inele ano autoritet.

³³ A adari, ani sinagoga, inele manuš opsednutime e demonesere bišukare duhoja hem oto sa o glaso vičinda:

³⁴ “Oh, so mangeja amendar, Isuse Nazarećanine? Aljan li te uništine amen? Džanav ko tu injan: o Sveco e Devlesoro.”

³⁵ Tegani o Isus ukorinda le: “Phand to muj hem ikljov olestar!”

I o demoni frdinda le ki phuv anglo sarijende, iklilo olestar hem ni hari na dukhavđa le.

³⁶ I sare but začudinde pe hem vačerde jekh avereja adahar: “Savo li vačeriba adava da ano autoritet hem ano zoralipe naredini e bišukare duhende te ikljon hem on ikljona?”

³⁷ I o glaso e Isusestar šundilo ko sa o pašutne thana.

O Isus sasljari e Petresere sasuja hem bute averen

(Mt 8,14–17; Mk 1,29–39)

³⁸ O Isus iklilo tari sinagoga hem dželo ko čher e Simonesoro. E Simonesere sasuja inele bari jag. I on zamolinde le te sasljari la.

³⁹ I o Isus terdino uzalo late, naredinda e jagaće hem oj muklja la. I odmah uštini hem lelja te poslužini len.

⁴⁰ Kad o kham huljilo, sarijen kolen inele namborme manuša oto razna nambormipa, ande len koro Isus. A ov upra svakoneste olendar čivđa ple vasta hem sasljarda len.

⁴¹ A butendar da iklile o demonja vičindoj hem vačerindoj: “Tu injan o Čavo e Devlesoro!”

O Isus pretinda len hem na muklja lenđe te vačeren adalese so džande dai ov o Hrist.

⁴² Kad dislilo, o Isus iklilo tari diz hem dželo ko jekh čučo than. I but džene rodinde le. Ale či leste hem na mukena le ine te džalfse olendar.

⁴³ A ov phenđa lenđe: “I ko avera dizja valjani te vačerav o šukar lafi oto carstvo e Devlesoro adalese so zako adava injum bičhaldo.”

⁴⁴ I o Isus nastavinda te propovedini ano e judejakere sinagoge.

5

O Isus vičini e prvone učenikonen
(Mt 4,18–22; Mk 1,16–20)

¹ A jekhvar but džene gurinde pe uzalo Isus te šunen o lafi e Devlesoro, a ov terdino uzalo e Galilejakoro jezero.

² I dikhlja duj čamcija uzalo jezero savendar iklile o manuša kola dolena mačhen adalese so thovena ine pumare mreže.

³ I derdinda ano jekh čamco, kova inele e Simonesoro, i zamolinda le te cidel pe hari e phuvjatar, i bešindoj ano čamco, sikavđa e narodo.

⁴ A kad završinda o vačeriba, phenđa e Simonese: “Dža e čamcoja ko hor hem frden tumare mreže te šaj dolen mačhen.”

⁵ A o Simon phenđa: “Gospodarona, sa i rat trudindam amen i ništa na dolindam, ali te tu pheneja, ka frdov o mreže.”

⁶ I kad čerde adava, dolinde sa edobor mačhen i lengere mreže lelje te pharavdon.

⁷ I vastencar mothovde pumare amalende, kola inele ko aver čamco, te aven te pomožinen lenđe. I on ale hem pherde soduj čamcija edobor da lelje te pherdon pani.

⁸ A kad dikhlja adava o Simon o Petar, pelo ko kočija anglo Isus vačerindoj: “Dža mandar, Gospode, me injum grešno manuš!”

⁹ Adalese so i dar prelelja ole hem sarijen kola inele oleja zbog o baro doliba e mačhengoro.

¹⁰ Adahar da i dar dolinda e Jakove hem e Jovane, e Zevedejesere čaven, kola inele e Simonesere amala.

I o Isus phenđa e Simonese: “Ma daral! Od akana manušen ka dole.”

¹¹ I kad ikalde o čamcija upri phuv, ačhavde sa hem džepe gubav leste.

O Isus sasljari e gubavco

(Mt 8,1–4; Mk 1,40–45)

¹² I jekhvar o Isus inele ki nesavi diz, i nekotar anglo leste iklilo manuš pherdo gubaja. So dikhlja e Isuse, pelo anglo leste mujeja či phuv hem molinda le vačerindoj: “Gospode, te mangeja, šaj te sasljare man!”

¹³ I o Isus pružinda plo vas, dolinda le hem phenđa: “Mangava, ov sasljardo!”

I otojekhvar i guba cidinda pe olestar.

¹⁴ Tegani naredinda lese: “Ma vačer nikase akalestar, nego dža mothov tut e sveštenikose hem de žrtva zako to očistiba, sar so naredinda o Mojsije, zako svedočanstvo olende.”

¹⁵ A o glaso e Isusestar šundola ine sa po dur, i but džene čedena pe ine te šunen le hem te oven sasljarde oto pumare nambormipa.

¹⁶ A ov cidela pe ine ko čuče thana hem molini pe.

*E Isuse isi pravo te oprostini o grehija
(Mt 9,1-8; Mk 2,1-12)*

¹⁷ I jekh dive o Isus sikavđa ano jekh čher; a o fariseja hem o učitelja e Zakonestar; kola ale oto sa e galilejakere hem judejakere gava hem oto Jerusalm, beštine adathe. A o zoralipe e Gospodesoro inele upro Isus te sasljari.

¹⁸ I nesave manuša ande upri nosiljka jekhe manuše kova našti ine te phirel ni te mrdini. Mangle te anen le andre hem te čhiven le anglo Isus.

¹⁹ I adalese so taro narodo našti ine te arakhen kotar te anen le andre, uklinde upro čher, čerde rupa ko tavani hem adathar mukle le sa e nosiljkaja ko maškar anglo Isus.

²⁰ I kad o Isus dikhlja lengiri vera, phenđa: "Manušeja, oprostimei će te grehija!"

²¹ I o fariseja hem o učitelja e Zakonestar pučle pe ana pumende: "Kovai akava so hulini? Ko šaj te oprostini o grehija sem o jekh Devel?"

²² A o Isus džanda lengere mislija, i phenda lende: "Sose adahar mislina?"

²³ Soi po lokhe te phenel pe: 'Oprostimei će te grehija' ili te phenel pe: 'Ušti hem phir'?

²⁴ Ka dokažinav tumende da man, e Čhave e manušesere, isi pravo ki phuv te oprostinar o grehija." Tegani phenda e manušese kova našti ine te phirel: "Tuče vačerava! Ušti, le ti nosiljka hem dža čhere!"

²⁵ I o manuš odmah uštino anglo lende, lelja i nosiljka hem dželo čhere slavindoj e Devle.

²⁶ I sare začudinde pe, hvalinde e Devle, pherdile dar hem vačerde: "Avdive dikhljam bare čudesija!"

O Isus alo te vičini e grešnikonen ko pokanje

(Mt 9,9-13; Mk 2,13-17)

²⁷ I palo adava, o Isus iklilo adathar hem dikhlja e cariniko palo anav Levije sar bešela ko than kotar čedela pe o porez, i phenda lese: "Phir pala mande!"

²⁸ I ov uštino, ačhavđa sa hem dželo palo leste.

²⁹ I o Levije spreminda lese baro hajba pese ano čher; hem adari inele but carinici hem avera kola beštine olenkar uzalo astali.

³⁰ Tegani o fariseja hem lengere učitelja e Zakonestar lelje te buninen pe vačerindoj e Isusesere učenikonende: "Sose tumen hana hem pijena e carinikonencar hem avere grešnikonencar?"

³¹ I o Isus phenda lende: "E sastende na valjani doktori, nego e nambormende.

³² Me na aljum te vičinav ko pokanje e pravednikonen, nego e grešnikonen."

*E Isusesoro sikaviba nevo
(Mt 9,14-17; Mk 2,18-22)*

³³ A on phende lese: "E Jovanesere e Krstiteljesere učenci but postinena hem molinena, adahar hem e farisejengere učenci, a te učenci hana hem pijena."

³⁴ A o Isus phenda lende: "Sar šaj te terinen e mladoženjasere amalen te postinen kadi olenkar o mladoženja?"

³⁵ Ali ka aven o dive kad o manuša ka len lendar e mladoženja. Tegani, ko adala dive, ka postinen."

³⁶ I vačerda lende akaja uporedba: "Niko na sivela o kotor e neve fistanestar ko purano fostani sar te pherel i rupa; adalese so hem o nevo ka pharavdol, a ko purano naka avel o kotor e nevestar.

³⁷ I niko na čhorela i nevi mol ano purane morča. Te čerda pe adahar, kad i nevi mol ka zretoni, ka pharaj o morča hem ka čhordol, a o morča ka oven uništite.

³⁸ Nego, i nevi mol valjani te čhorel pe ano neve morča.

³⁹ I nijekh, kova pilja i purani mol, na mangela i nevi, adalese so vačeri: 'dovoljnoi i purani'."

6

*O Isus po baro hem oto savato
(Mt 12,1-8; Mk 2,23-28)*

¹ Ko jekh savato o Isus nakhino maškaro njive. A lesere učenci čedinde e đivesoro klaso, morde le vastencar hem hale.

² Tegani nesave fariseja phende: "Sose čerena adava so palo Zakoni na tromal pe ko savato?"

³ O Isus phenda lende: "Na čitinden li ano Sveto lil adava so čerda o David kad bokhalile ov hem okola so inele oleja?"

⁴ Đerdinda ano čher e Devlesoro, lelja hem halja o posvetime maro, savo nikase na inele muklo te han sem e sveštenikonende, hem čak dinda le okolende so inele oleja te han."

⁵ I phenda lende: "Me, o Čhavo e manušesoro, injum gospodari e savatesoro."

*O Isus sasljari ko savato
(Mt 12,9-14; Mk 3,1-6)*

⁶ Ko aver savato, o Isus đerdinda ki sinagoga hem sikavđa. I adari inele jekh manuš kasoro desno vas inele šuko.

⁷ Tegani o učitelja e Zakonestar hem o fariseja posmatrinena le ine te dikhen na li ko savato ka sasljari, sar te šaj tužinen le.

⁸ A ov džanda lengere mislija hem phenda e manušese kas inele šuko vas: "Ušti hem terđov ko maškar!"

I ov uštino hem terdino.

⁹ A o Isus phenda lenđe: "Te pučav tumen: so tromal pe te čerel pe ko savato: šukaripe ili bišukaripe? Te spasini pe o dživdipe ili te uništini pe?"

¹⁰ I dikhindoj ano sarijende, phenda lese: "Pružin to vas!"

I ov čerđa adahar hem lesoro vas ulo sasto.

¹¹ A o fariseja hem o učitelja e Zakonestar pherdile bari holi hem vačerde maškara pumende so šaj te čeren e Isuse.

*O Isus birini dešu duje apostolen
(Mt 10,1-15; Mk 3,13-19)*

¹² Adala dive, o Isus dželo ki gora te molini pe. I nakhavđa sa i rat ani molitva e Devlese.

¹³ Kad dislilo, vičinda kora peste ple učenikonem hem birinda olendar dešu dujen, kolen vičinda apostolja:

¹⁴ e Simone kole vičinda Petar,

hem lesere phrale e Andreja,

e Jakove

hem e Jovane,

e Filipe

hem e Vartolomeje,

¹⁵ e Mateje

hem e Toma,

e Jakove e Alfejesere čhave

hem e Simone kovai vičime Zilot,

¹⁶ e Juda e Jakovesere čhave, hem e Juda e Iskariote, kova ulo izdajniko.

O Isus sikaj oto bahtalipe hem oto pharipe

(Mt 4,23-5,12)

¹⁷ I o Isus huljindoj olenar, terdino ko ravno than. A adari inele sa edobor lesere učenici hem but narodo taro but thana e judejakere, di hem tari diz Jerusalim, hem taro e tiresere hem e sidonesere pašutne thana savej uzalo more.

¹⁸ Ale te šunen le hem te oven saslarje oto pumare nambormipa. A saslile hem okola kolen mučinde o bišukar duhija.

¹⁹ I sa o manuša rodinde te pipinen le adalese so baro zoralipe ikljola ine olestar hem sasljari sarijen.

²⁰ I o Isus dikhlja ano ple učenici, i lelja te vačeri:

"Bahtale injen tumen o čorore,
adalese soi o carstvo e Devlesoro tumaro!

²¹ Bahtalei okola kolai akana bokhale,
adalese so o Devel ka čaljari tumen!

Bahtalei okola kola akana rovena,
adalese so ka asan!

²² Bahtale injen kad o manuša mrzinenena tumen,
kad odbacinena tumen, uvredinenena tumen

hem ladarena tumen da injen bišukar adalese so verujinenena ana mande, ano Čhavo e manušesoro!

²³ Tegani radujinen tumen hem ripinen oto bahtalipe, adalese so adžičeri tumen bari nagrada ko nebo! Adalese so, adahar čerena ine hem lengere pradada e prokokenenar.

²⁴ Ali jao tumenđe e barvalenđe,
adalese so već leljen tumari uteha!

²⁵ Jao tumende kola akana injen čaljarde,
adalese so ka oven bokhale!

Jao tumenđe kola akana asana,
adalese so ka tugujinen hem ka roven!

²⁶ Jao tumenđe kad sa o manuša vačerena šukar tumendar,
adalese so adahar vačerena ine hem lengere pradada e hovavne prorokondenar."

Volinen tumare neprijateljnen

(Mt 5,38-48; 7,12)

²⁷ "A vačerava tumenđe so šunena: Volinen tumare neprijateljnen! Čeren šukaripe okolende so mrzinenena tumen!

²⁸ Blagoslovinen okolen so dena tumen armanja! Molinen tumen okolende so čerena tumenđe bišukaripe!

²⁹ Okolese kova khuvela tut ki čham, irin hem aver čham. Okolese kova lela to ogrtači, ma zabranin le lel tutar hem o gad.

³⁰ De svakonese kova rodela tutar nešto, hem te neko lela okova soi klo, ma rode adava palal.

³¹ I sar so mangena avera te čeren tumenđe, adahar čeren tumen olenđe.

³² Te volinena samo okolen kola tumen volinena, savi pohvala šaj te dobinen? Adalese so hem o grešnici volinena okolen kola olen volinena.

³³ Adahar da, te čerđen šukaripe okolende kola tumenđe čerena šukaripe, savi pohvala šaj te dobinen? Hem o grešnici čerena adahar.

³⁴ Te dinden ko zajam pare okolende kastar adžičerena te irinen tumenđe, savi pohvala šaj te dobinen? Hem o grešnici dena ko zajam jekh averese te šaj irini pe lenđe edobor.

³⁵ Nego, volinen tumare neprijateljnen, čeren lenđe šukaripe hem den len ko zajam bizo nisavo adžičeriba te irini pe tumenđe adava! I o Devel ka del tumen bari nagrada. I ka oven čhave e Najbaresere, adalese soi ov šukar hem premalo nezahvalna hem premalo bišukar.

³⁶ Oven milosrdna sar soi milosrdno tumaro Dad kovai ano nebo!"

*O Isus sikaj te na sudina averen
(Mt 7,1-6)*

³⁷ "Ma sudinen hem čače naka sudini pe tumende! I ma osudinen hem čače naka oven osudime! Oprostinen hem ka oprostini pe tumende!

³⁸ Den hem ka del pe tumende: mera šukar, pritiskime, tresime hem prepherdi ka čhivel pe tumende ki angali. Adalese so, sava meraja merinena, esavkaja ka merini pe tumende."

³⁹ I vačerda lende akaja uporedba: "Šaj li o kororo te legari e korore? Na li soduj ka peren ki rupa?"

⁴⁰ Nane o učeniko upreder o učitelj. I svako kovai sikavdo sa, ka ovel samo sar plo učitelj.

⁴¹ A sose dikheja i trunka ani jakh te phralesiri, a i greda ani ti jakh na primetineja?

⁴² Sar šaj te phene te phralese: 'Phrala, aš te ikalavtar i trunka oti jakh', a korkoro na dikheja i greda ani ti jakh? Dujemujengereja, najangle ikal i greda te jakhatar, i tegani šukar ka dikhe te ikale i trunka te phralesere jakhatar."

So ikljola oto šukar hem oto bišukar vilo

(Mt 7,17-20; 12,37)

⁴³ "Nijekh šukar kaš na dela bišukar plod, sar so nijekh bišukar kaš na dela šukar plod.

⁴⁴ Adalese so svako kaš pendžari pe palo lesoro plod. Sar so džanen, o smokve na čedena pe oto kare ni o drakha na čedena pe oti kupina.

⁴⁵ E šukare manuše isi šukaripe ano vilo, i ađahar, ple vilestar ikali šukaripe, a o bišukar manuš ple vilestar ikali bišukaripe. Adalese so e manušesoro muj vačeri adava sojai lesoro vilo pherdo."

*E Isusesoro i sikaviba šukar temelji
(Mt 7,24-27)*

⁴⁶ "Sose vičinena man: 'Gospode, Gospode!', a na čerena okova so vačerava?"

⁴⁷ Svako kova avela mande hem šunela mle lafija hem čerela len, ka mothovav tumende upra kastei:

⁴⁸ Ovi upro manuš kova čerindoj plo čher handlja hem čerda hor, čerda o temelji upro bar hem vazdinda o čher. I kad ale o panja, i len khuvda ko adava čher, ali našti ine te potresini le adalese soi čerdo šukar.

⁴⁹ A okova kova šunđa mle lafija, a na čerda len, ovi upro manuš kova čerda plo čher ki phuv bizo temelji, ko savo khuvda

i len hem otojekhvar peravda le, i oto čher uli bari ruševina."

7

*E kapetanesiri zorali vera
(Mt 8,5-13; Jn 4,43-54)*

¹ A kad o Isus završinda plo vačeriba anglo narodo, đerdinda ki diz Kafarnaum.

² A jekhe rimljanengere kapetane, kova inele upreder šel vojnici, ine sluga kova inele namborme, anglo meriba, a ceninda le.

³ I kad o kapetani šunđa e Isuses, bičhalđa koro leste nesave jevrejengere starešinen te pučen le te šaj avel te sasljari lesere sluga.

⁴ A kad ale koro Isus, šukar zamolinde le vačerindoj: "Ov zaslužini te čere lese adava,

⁵ adalese so volini amare narodo, a čerda amende hem sinagoga."

⁶ I o Isus dželo olencar.

A kad inele paše uzalo čher, o kapetani bičhalđa lese ple amalen vačerindoj: "Gospode, ma mučnin tut, adalese so na injum dostojno te đerdine maje ko čher.

⁷ Adalese na dikhljum man dostojno te avav di tute. Nego samo naredin hem mlo sluga ka ovel sasto.

⁸ Adalese so hem me injum manuš talo autoritet, hem isi man vojnici teleder mande. I jekhesse vačerava: 'Džal!', i ov džala. A averese vačerava: 'Aval!', i ov avela. A mle slugase vačerava: 'Čer adava!', i ov čerela."

⁹ A kad o Isus šunđa adava olestar, iznenadinda pe, irinda pe nakoro narodo kova džala ine palo leste hem phenda: "Vačerava tumende, na arakhljum nijekhe ano Izrael te ovel le esavki vera."

¹⁰ I kad okola kola inele bičhalde irinde pe čhere, arakhle e sluga saste.

O Isus vazdela taro mule e udovicakere čhave

¹¹ Na but palo adava, o Isus dželo ki diz savi vičini pe Nain. Oleja dzele lesere učenici hem but narodo.

¹² A kad alo paše uzalo udar e dizjakoro, reslja e dizutnen sar legarena e mule čhave, kova inele jekhoro pe dajače koja inele udovica. But dizutne džana ine e dajaja te parunen e čhave.

¹³ I kad dikhlja la o Gospod, pelo lese žal olače hem phenda lače: "Ma rovi!"

¹⁴ I alo paše hem dolinda pe upro nosilja, i tegani okola so akharde terdine.

A o Isus phenda: "Terneja, tuče vačerava, ušti!"

¹⁵ I o mulo beštino hem lejla te vačeri, i o Isus dinda le lesere dajače.

¹⁶ Tegani sare darandile hem slavinde e Devle vačerindoj: "Baro proroko iklilo maškar amende!" hem: "O Devel alo te pomožini ple narodose!"

¹⁷ I adava šundilo ki sa i phuv e jevre-jengiri hem ko sa o pašutne thana.

O Isus vačeri dai čače o Jovan proroko (Mt 11,2-19)

¹⁸ I sa adava e Jovanese e Krstiteljese vačerde lesere učenici. Tegani o Jovan vičinda kora peste nesave dujen ple učenikonendar

¹⁹ hem bičhalđa len koro Gospod Isus vačerindoj: "Tu li injan adava kova valjani te avel ili te adžičera avere?"

²⁰ I adala manuša ale koro Isus hem phende: "O Jovan o Krstitelj bičhalđa amen kora tute vačerindoj: 'Tu li injan adava kova valjani te avel ili te adžičera avere?'"

²¹ Baš tegani o Isus saslarđa buten oto nambormipa, oto pharipa hem oto bišukar duhija, hem bute kororende dinda dikhiba.

²² Tegani o Isus phenda e Jovanesere učenikonende: "Džan hem vačeren e Jovanese so dikhljen hem so šunden: o koroze dikhena, o bange phirena, o gubavci čistinena pe, o kašuke šunena, o mule uštena, e čororende vačeri pe o Šukar lafi.

²³ I bahtaloj okova kova na našali pli vera ana mande."

²⁴ Kad e Jovanesere manuša dže, o Isus lelja te vačeri e narodose e Jovanestar: "So iklijen ki pustinja te dikhen? I trska sava phudela i barval?"

²⁵ Ili so iklijen te dikhen? E manuše ano barvale šeja urjavde? Na! Okola ano skupa šeja hem so živinena ano luksuz, eče tane ano palate.

²⁶ Ili so iklijen te dikhen? E proroko? Oja, vačerava tumende, ovi po više oto proroko!

²⁷ Ovi okova kastar pisime ano Sveto lil:

'Ače, bičhalava mle glasniko angla tute, kova ka pripremini će o drom.'

²⁸ Vačerava tumende: maškar okolende kolai bijande e đuvljendar nijekh nane po baro e Jovanestar, a o najtikoro e Devlese ano carstvo po baroi olestar."

²⁹ I sa o manuša hem o carinici kola šunde adava, pendžarde dai e Devlesoro sikaviba čakikano, adaleja so krstinde pe e Jovanesere krstibnaja.

³⁰ A o fariseja hem o učitelja e Zakonestar odbacinde o plan e Devlesoro pumende. Oni adala so na mangle o Jovan te krstini len.

³¹ O Isus phenda: "Kasar akana te uporedinav e manušen oti akaja generacija? Kasei slična?"

³² Sličnai e čhavorende kola bešena ko trg hem vačerenena jekh averese:

'Bašaldam tumende veselo,
a na čhelden!
Đilabdam tužno,
a na runden!'

³³ Adahar, kad alo o Jovan o Krstitelj, ni halja maro ni pilja mol, a phenena: 'O demoni ano leste!'

³⁴ A kad aljum me, o Čhavo e manušesoro, hava hem pijava, a phenena: 'Eče manuš halano hem mato, amal e carinikonengoro hem e avere grešnikonegoro!'

³⁵ Ali i mudrost e Devlesiri dokažini pe sa lakere čhavendar."

I grešnica pomazini e Isuse

(Mt 26,6-13; Mk 14,3-9; Jn 12,1-8)

³⁶ Nesavo farisej palo anav Simon vičinda e Isuse te avel te hal koro leste. Ov đerdinda e farisejese ko čher hem čivđa pe uzalo astali.

³⁷ I eče, adari ali i đuvli kolače džanda pe dai grešnica ani diz, adalese so šunda da o Isus inele uzalo astali e farisejese ko čher, i anda miris ko čaro savo inele čerdo oto šužo bar.

³⁸ I terdindoj palo lesere pre, runđa hem lelja te sampaćeri lesere pre ple asvencar hem koslja len ple balencar. I tegani čumudinda lesere pre hem makhlja len miriseja.

³⁹ Kad adava dikhlja o farisej kova vičinda le, phenda ana peste: "Tei akava manuš proroko, ka džanel ine koi hem savi akaja đuvli koja pipini le - dai grešnica."

⁴⁰ A o Isus phenda lese: "Simone, isi man nešto te vačerav će."

A ov phenda: "Učitelju, vačer!"

⁴¹ I o Isus phenda: "Duj džene inele dužnici nesave manušese kova dela pare ko zajam. Jekh dugujini lese panšel e rimljanengere denarija, a o dujto pinda.

⁴² Adalese so na ine len te irinen, ov oprostinda o dugo sodujende. Kova, onda, olendar više ka volini le?"

⁴³ O Simon phenda: "Mislinava da okova kase oprostinda više."

Tegani ov phenda lese: "Oja, šukar phendan."

⁴⁴ Irinda pe nakori đuvli, i phenda e Simonese: "Dikheja li akala đuvlja? Đerdindum tuče ko čher, pani mle prende na andan, a o sampaćerđa mle pre ple asvencar hem koslja len ple balencar.

⁴⁵ Na pozdravindan man čumudipnaja, a oj, sar derdindum na ačhavda te čumudini mle pre.

⁴⁶ Na makhljan mlo šero uljeja, a oj makhlja mle pre miriseja.

⁴⁷ Adalese phenava će: But mangipe mothovđa, adalese soi laće oprostime but grehija. A hari mangipe mothoj okova kolesei oprostime hari grehija.”

⁴⁸ A olaće phenda: “Oprostimei će te grehija.”

⁴⁹ A o manuša kola inele uzalo astali lejje ana peste te vačeren: “Kovai akava so šaj hem o grehija te oprostini?”

⁵⁰ Tegani o Isus phenda e đuvljaće: “Ti vera spasinda tut! Dža ano mir!”

8

O đuvlja kola džana ine palo Isus

¹ Palo adava, o Isus lejja te džal ko dizja hem ko gava vačerindoj o Šukar lafi oto carstvo e Devlesoro. Oleja džeze hem o dešu duj apostolja

² hem nesave đuvlja kola inele saslijarde oto bišukar duhija hem oto nambormipa: i Marija vičimi Magdalena, kolatar ikalđa efa demonen,

³ i Jovana, i romni e Irodesere upravnikosiri e Huzesiri, i Suzana hem but avera. Adala đuvlja pumare parencar kandle e Isuse hem lesere učenikonen.

O Isus vačeri i priča oto sejači

(Mt 13,1-9; Mk 4,1-9)

⁴ Kad čedinda pe uzalo Isus baro narodo taro but dizja, ov vačerda lenđe jekh priča:

⁵ “Iklilo o sejači te sejini. I sar frdela ine o seme, nesave zrnja pele ko drom, inele gazime hem o čiriklja sa hale len.

⁶ Nesave pele ko than kote inele hari phuv upro bara, i kad barile, šučile adalese so na ine len pani.

⁷ I nesave pele maškaro kare, o kare barile olencar hem tasavde len.

⁸ I nesave pele ki šukar phuv, barile hem ande bijandipe šel puti više.”

Kad vačerda adava, vičinda: “Kas isi kana, nek šunel!”

Sostar vačeri i priča oto sejači

(Mt 13,10-23; Mk 4,10-20)

⁹ Tegani lesere učenici pučle le so manglja te vačeri adala pričaja.

¹⁰ A ov phenda: “Tumendei dindo te džanen o tajne oto carstvo e Devlesoro, a averende vačerava ano priče, sar te šaj:

‘anglo jača te na dikhen
hem anglo kana te na haljojen.’

¹¹ A akava i priča vačeri: O semei o lafi e Devlesoro.

¹² Nesavei manuša sar o drom ko savo pele o zrnja. Kad šunena o Lafi, avela o beng hem lela le lengere vilendar, sar te na poverujinen hem te na oven spasime.

¹³ A nesavei sar o than e barencar ko savo pele o zrnja. Kad šunena o Lafi, odmah lena le radosno, ali nane len koreno. On nesavo vreme verujinena, ali kad avela o iskušenje otperena.

¹⁴ A nesavei sar o than maškaro kare ko savo pele o zrnja. Adalai okola kola šunena o Lafi, ali živinena ano brige, ano barvalipe hem ano zadovoljstvija e dživdipnasere, i ovena tasavde hem na anena šukar plod.

¹⁵ A nesavei sar i šukar phuv ki savi sejime o zrnja. Adalai okola kola e šukare hem e bimelale vileja šunena o Lafi hem ičerena le sa đikote na anena šukar plod.”

O Isus vačeri i priča oti svetiljka

(Mk 4,21-25)

¹⁶ “Niko na tharela i svetiljka te učari la čareja ili te čhivel la talo than e pašljojbnasoro, nego čhivela la ko than zaki svetiljka te šaj dikhen o svetlost okola kola đerdinena.

¹⁷ Adalese so, sa soi garavdo, ka dičhol; sa soi tajno, ka šundol.

¹⁸ Adalese pazinen sar šunena. Adalese so, kas isi, ka del pe lese pana, a kas nane, ka lel pe lestar hem adava so mislini da isi le.”

E Isusesiri čačikani porodica

(Mt 12,46-50; Mk 3,31-35)

¹⁹ A e Isusesiri daj hem lesere phralja avena ine nakoro leste, ali oto but narodo našti ine te aven đi oleste.

²⁰ A neko phenda lese: “Ti daj hem te phralja terđona avri hem mangena te dikhen tut.”

²¹ A o Isus phenda: “Akalai mli daj hem mle phralja – kola šunena hem čerena o lafi e Devlesoro.”

E Isuse šunena hem i barval hem o panja

(Mt 8,23-27; Mk 4,35-41)

²² I jekh dive o Isus phenda ple učenikonende: “Te nakha ki aver strana oto jezero!”

I derdinde ano čamco hem pođinde.

²³ A sar plovina ina, o Isus zasuća. I muklja pe jekh zorali barval upro jezero. O čamco lejja te pherđol pani i arakhle pe ani opasnost.

²⁴ I o učenici ale uzalo Isus hem džangavde le vačerindoj: “Gospodarona, Gospodarona, meraja!”

I o Isus uštino, naredinda e barvaljaće hem e talasende te ačhon, i ačhile hem ulo mir.

²⁵ Tegani pučlja e učenikonen: “Kaj tumari vera?”

A on darandile hem začudime pučle jekh avere: “Kova šaj te ovel akava so naredini e barvaljende hem e panjese, a on šunena le?”

O Isus ispuđini e demonen e manušestar

(Mt 8,28–34; Mk 5,1–20)

²⁶ I resle ko krajo e gerasakoro savoi prekal e Galilejakoro jezero.

²⁷ A kad o Isus ikliło ki phuv, reslja le nesavo manuš tari diz kova inele opsednutime demonenar. Sa edobor vreme inele nango hem na beštino ano čher, nego maškaro grobija.

²⁸ I kad dikhlja e Isuse, vrištinda, pelo anglo leste hem vičinda oto sa o glaso: “So mangeja mandar, Isuse, Čhaveja e Najbare Devlesereja? Molinava tut, ma mučin man!”

²⁹ (Adalese so o Isus već naredinda e melale duhose te ikljol adale manušestar. Angleder, đi hem kad o stražarija pazinena le ine hem phandena le ko lancija hem ko okovija, o manuš phagela len ine hem o demoni legari le ine ko čuče thana.)

³⁰ A o Isus pučlja le: “Sar to anav?”

I ov phenda: “Legija”, adalese so but demonja đerdinde ano leste.

³¹ I zorale molinde le te na naredini lenđe te džan ki Beskrajno rupa.

³² A adari ko brego inele krdo oto bale save hana ine, i o demonja molinde e Isuse te mukel lenđe te đerdinen ano bale. I ov muklja lenđe.

³³ Tegani o demonja ikliđoj e manušestar, đerdinde ano bale. I o bale prastandile taro brego ano jezero hem taslile.

³⁴ I kad okola so arakhena ine e balen dikhle so ulo, našle hem vačerde adalestar e manušende ani diz hem ano gava.

³⁵ Tegani o manuša ale te dikhen so ulo. Ale koro Isus hem arakhle e manuše, kolestar ikliło o demonja, sar urjavdo hem saste godaja bešela uzalo e Isusesere pre, i darandile.

³⁶ A okola so dikhle adava so ulo, vačerde averende sar o Isus sasljarda e opsednutime manuše.

³⁷ I sa o narodo oto krajo e gerasakoro zamolinde e Isuse te džal olendar adalese so uklinda len bari dar. Tegani o Isus đerdinda ano čamco te irini pe palal.

³⁸ A o manuš, kolestar o Isus ikalđa e demonen, molinda e Isuse te džal oleja, ali o Isus bičhalđa le vačerindoj:

³⁹ “Irin tut te čhereste hem vačer sa so čerđa će o Devel.”

I o manuš dželo maškari sa i diz hem vačerđa so čerđa lese o Isus.

O Isus sasljari e namborma đuvlja hem vazdela taro mule e čhajorja
(Mt 9,18–26; Mk 5,21–43)

⁴⁰ A kad o Isus irinda pe ki aver strana oto jezero, but manuša inele radosna so dikhe le so avela, adalese so sare adžicerena le ine.

⁴¹ I dikh, alo o manuš palo anav Jair, kova inele vođa ani sinagoga. I perindoj anglo pre e Isusesere, phenda: “Molinava tut, ava maje ano čher.”

⁴² Adalese so e Jairesiri jekhori čhaj, kola ine dešu duj berš, inele anglo meriba.

I sar o Isus džala ine palo Jair, o narodo gurini pe ano leste.

⁴³ A maškaro narodo inele jekh đuvli kolatar dešu duj berš thavdinda rat. Oj sa plo barvalipe dinda ko doktorija, ali nijekh našti ine te sasljari la.

⁴⁴ Nakhini oto palal e Isusesere hem dolinda pe upro lesere fostanesoro krajo hem otojekhvar ačhilo te thavdel latar o rat.

⁴⁵ I o Isus pučlja: “Ko dolinda pe upra mande?”

A kad svako olendar phende: “Na injum me”, o Petar phenda: “Gospodarona, sar te džana kad but džene čedinde pe hem gurinena pe uzala tute.”

⁴⁶ A o Isus phenda: “Neko namerno dolinda pe upra mande. Osetindum sar ikljola mandar o zoralipe.”

⁴⁷ A i đuvli dikhlja so našti te garaj pe, tresindoj oti dar ali hem peli mujeja đi phuv anglo leste hem vačerđa anglo sa o manuša sose dolinda pe upro leste hem sar otojekhvar inele sasljardi.

⁴⁸ A o Isus phenda laće: “Mli čhaj, ti vera sasljarda tut. Dža ano mir!”

⁴⁹ Sar o Isus pana vačeri ine adava, nesavo manuš taro čher e Jairesoro, e sinagogakere vođasoro, alo hem phenda: “Jaire, ti čhaj muli. Ma više mučin e učitelje.”

⁵⁰ A o Isus šunđa adava hem phenda e Jairese: “Ma dara! Samo verujin hem oj ka ovel sasljardi!”

⁵¹ I kad reslo ko čher, o Isus na muklja nikase te đerdini oleja, sem e Petrese, e Jovanese, e Jakovese hem e čhajorjakere dadese hem e dajaće.

⁵² A sare, kola već inele ano čher, runde hem tugujinde palo late.

A o Isus phenda: “Ma roven! Adalese so oj na muli, nego sovela.”

⁵³ I on asandile lese adalese so džande so muli.

⁵⁴ A o Isus dželo hem dolinda la oto vas hem vičinda: “Čhajorije, ušti!”

⁵⁵ I lakoro duho irinda pe ano late, i otobjekhvar uštini, a o Isus naredinda te den la nešto te hal.

⁵⁶ I lakoro dad hem lakiri daje inele but začudime, a o Isus naredinda lende te na vačeren nikase so ulu.

9

O Isus bičhali e apostolen te vačeren o evandjelje hem te sasljaren

(Mt 10,5-15; Mk 6,7-13)

¹ A o Isus vičinda e dešu duje apostolen hem dinda len zoralipe hem autoritet upro sa o demonja hem te sasljaren o nambormipa.

² I bičhalda len te propovedinen oto carstvo e Devlesoro hem te sasljaren e nambormen.

³ I phenda lende: "Ma legaren tumencar ništa ko drom: ni štapi, ni torba dromese, ni maro, ni pare, hem te na ovel tumen aver gad.

⁴ Sa đikote ačhvena ki nesavi diz, i đikote na džana adathar, bešen ano jekh čher.

⁵ Te na priminde tumen nesave dizutne, ikljoven tari adaja diz hem tresinen i prašina tumare preNDAR sar znako zako zoralo odbiba."

⁶ I on dzele taro gav ko gav, vačerindoj o šukar lafi hem sasljarindoj e nambormen ko sa o thana.

O Irod zbnime

(Mt 14,1-12; Mk 6,14-29)

⁷ A o Irod, o vladari e Galilejakoro, šunda sa so ulu i inele zbnime adalese so nesave vačerde da o Jovan o Krstitelj uštino taro mule.

⁸ A avera vačerde da o proroko o Ilija mothovda pe ki phuv, a nesave avera vačerde da taro mule uštino nesavo proroko taro purano vreme.

⁹ A o Irod phenda: "Me čhindum e Jovanesoro šero. A kovai onda akava kastar sa adava šunava?"

I manglja te dikhel e Isuse.

O Isus parvari više oto pandž hiljade manušen

(Mt 14,13-21; Mk 6,30-44; Jn 6,1-14)

¹⁰ I kad o apostolja irinde pe koro Isus, vačerde lese sa so čerde. I o Isus legarda len peja hem cidinda pe olencar nakori diz vičime Vitsaida te šaj oven korkore.

¹¹ Ali o narodo šunda adava i dželo palo lende. A o Isus dođzačerda len šukar, vačerda lende oto carstvo e Devlesoro hem sasljarđa okolen kase adava valjanda.

¹² A kad lelja te perel i rat, o dešu duj apostolja nakhle đi o Isus hem phende lese: "Te muke ine e manušen te šaj

džan ko pašutne gava hem thana kote šaj te arakhen nešto hajbnase hem than sojbnase. Adalese so injam akate ko čučo than kaj nane ništa."

¹³ A o Isus phenda lende: "Den len tumen nešto hajbnase!"

A on phende: "Ali isi amen samo pandž mare hem duj mače. Mangeja amendar te dža te čina hajbnase zako sa akava narodo?"

¹⁴ Adari inele đi ko pandž hiljade murša. Tegani o Isus phenda ple učenikonende:

"Čhiven len te bešen ko kupe po pinda."

¹⁵ I on čerde adahar, hem čhivde sarijen te bešen.

¹⁶ O Isus lelja o pandž mare hem e duje mačen, dikhlja nakoro nebo, zahvalinda e Devlese zako hajba, phaglja len hem dinda ko učenici te podelinen len e manušen.

¹⁷ I sare hale đikote na čalile. A palo adava, dešu duj korpe čedinde pe okolestar so ačhilo oto hajba.

O Petar phenela dai o Isus o Hrist

(Mt 16,13-19; Mk 8,27-29)

¹⁸ Jekhvar kad o Isus korkoro molinda pe, oleja inele lesere učenici. Ov pučlja len: "So phenena o manuša, ko injum me?"

¹⁹ A on phende: "Nesave manuša phenena da tu injan o Jovan o Krstitelj, a avera phenena da tu injan o proroko o Ilija, a nesave avera phenena da tu injan jekh oto avera proroci taro purano vreme kova uštino taro mule."

²⁰ Tegani o Isus pučlja len: "A so tumen phenena, ko injum me?"

O Petar phenda: "Tu injan o Hrist, kole o Devel bičhalda!"

O Isus vačeri ple meribnastar

(Mt 16,21-23; Mk 8,31-33)

²¹ A o Isus zorale naredinda e učenikonende te na vačeren nikase dai ov o Hrist.

²² I phenda: "Me, o čhavo e manušesoro, valjani but te patinav. O starešine, o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar naka prihvatinen man. Ka ovav mudardo, ali o trito dive ka uštav taro mule."

Sar te ovel pe e Isusesoro učeniko

(Mt 16,24-28; Mk 8,34-9,1)

²³ I o Isus phenda sarijende: "Ko mangela te džal pala mande, mora te ačaj pe ple dživdipnastar hem te lel plo krsto taro dive ko dive hem te phirel pala mande.

²⁴ Adalese so, ko mangela te spasini plo dživdipe, ka našali le, a ko našali plo dživdipe zbog mande, ka spasini le.

²⁵ So vredini e manušese hem sa i phuv te ovel olesiri, a našali ili upropastini korkoro pes?

²⁶ Adalese ko lađala mandar hem mle lafendar, hem me, o Čhavo e manušesoro, ka lađav olestar kad ka avav ani mli slava hem ani slava e Dadesiri hem e svetone andelengiri.

²⁷ A čače vačerava tumende, isi nesave akate maškara tumende kola naka meren đikote na dikhena o carstvo e Devlesoro.”

E Isusesiri slava mothovela pe ki gora anglo trin učenici

(Mt 17,1-8; Mk 9,2-8)

²⁸ Đi sar ofto dive palo adava so phenda lende, o Isus lelja peja e Petre, e Jovane hem e Jakove i dželo ki gora te molini pe.

²⁹ I sar molini pe ine, lesoro muj ulo averčhane hem lesere šėja ule but parne hem sjajna.

³⁰ I dikh, nekotar iklile duj manuša hem lelje te vačeren oleja. Adala inele o Mojsije hem o Ilija.

³¹ On mothovde pe ano baro sjaj hem vačerde oleja e meribnastar savo adžičeri le ano Jerusalim.

³² A o Petar hem okola so inele oleja, zasuče. Kad uštine, dikhle e Isuse ano baro sjaj hem e duje manušen sar terđona oleja.

³³ I kad lelje o Mojsije hem o Ilija te ciden pe e Isusestar, o Petar phenda e Isusesese: “Gospodarona, šukari amende so injam akate. Te čera trin šatorja: jekh tuče, jekh e Mojsijase hem jekh e Ilijase.” Na džanda so vačeri.

³⁴ Sar vačeri ine adava, ikילו jekh oblako savo učharda len. A on, kad učharda len o oblako, darandile.

³⁵ I šundilo glaso taro oblako savo vačerda: “Akavai mlo Čhavo, kole birindum! Ole šunen!”

³⁶ I palo adava so šundilo o glaso, o učenici dikhle samo e Isuse korkore. I trainde, hem tegani pana nikase na vačerde adalestar so dikhle.

O Isus ikali e bišukare duho e čhavorestar

(Mt 17,14-18; Mk 9,14-27)

³⁷ Tejsato dive, kad o Isus hem o trin učenici huljile tari gora, baro narodo alo te dikhel e Isuse.

³⁸ I dikh, nesavo manuš taro narodo lelja te vičini: “Učitelju, molinava tut te pomožine mle čhavese, adalese soi maje jekhoru!”

³⁹ O bišukar duho but puti prelela le hem otojekhvar vrištini; frdela le ano grčevija hem ikljola lestar pena taro muj; uništini le hem jedva ačaj le.

⁴⁰ I molindum te učenikonen te ispudinen e bišukare duho mle čhavestar, ali on našti ine te čeren adava.”

⁴¹ A o Isus phenda: “O, biverakiri hem rumimi generacija! Pana kobor valjani te ovav tumencar hem te trpinav tumen? Ana te čhave akari!”

⁴² I sar o čhavoro avela ine đi o Isus, o demoni frdinda le ki phuv ano grčevija. A o Isus naredinda e bišukare duhose te cidel pe e čhavorestar, sasljarđa e čhavore hem dinda le palal ko dad.

⁴³ Tegani sare inele začudime so dikhle e Devlesoro baro zoralipe.

O Isus dujto puti vačeri ple meribnastar

(Mt 17,22-23; Mk 9,30-32)

Sar sare čudinena pe ine zako adava so čerđa o Isus, ov phenda ple učenikonende:

⁴⁴ “Šunen šukar akala lafija: Me, o Čhavo e manušesoro, valjani te ovav predime ano vasta e manušengere.”

⁴⁵ Ali o učenici na halile so o Isus manglja te vačeri adaleja. Adava inele olendar garavdo sar te na haljoven le, a darandile te pučen le so adaleja manglja te vačeri lende.

O poniznai najbare ano carstvo e Devlesoro

(Mt 18,1-5; Mk 9,33-37)

⁴⁶ A o učenici lelje maškara pumende te raspravinen kovai olendar najbaro.

⁴⁷ A o Isus džanda soi lende ki godi, lelja jekhe čhavore, čhivda le uzala peste,

⁴⁸ i phenda lende: “Svako kova primini akale čhavore zbog maje, man primini. A svako kova man primini, primini e Devle kova bičhalda man. Adalese so, ko maškara tumende pes dikhela sar najtikore, ovi najbaro.”

Kova nane protiv tumende, ovi tumencar

(Mk 9,38-40)

⁴⁹ A o Jovan phenda e Isusesese: “Gospodarona, dikhljam nesave manuše sar ano to anav ispudini e demonen e manušendar. Amen na mukljam lese te čerel adava, adalese so na džala amencar pala tute.”

⁵⁰ A o Isus phenda lese: “Muken le te čerel adava, adalese so okova kova nane protiv tumende, ovi tumencar!”

O Isus na mangela te uništini e Samarijanconen

⁵¹ A kad inele paše o dive e Isusesere te ovel vazdime ko nebo, ov zorale odlučinda te džal ko Jerusalim.

⁵² I bičhalda nesave glasnikonen angla peste. I on dže le hem đerdinde ko nesavo

gav ani regija Samarija te pripreminen le e Isusese.

⁵³ Ali o gavutne na mangle e Isuse adalese so džande da džala ko Jerusalem.

⁵⁴ A dikhindoj adava o učenici o Jakov hem o Jovan, pučle e Isuse: "Gospode, mangeja li te phena te huljel taro nebo i jag hem sa te tharel len?"

⁵⁵ A o Isus irinđa pe hem ukorinđa len.

⁵⁶ I ov hem lesere učenici dzele ko aver gav.

Nane lokho te ovel pe e Isusesoro učeniko

(Mt 8,19-22)

⁵⁷ I sar o učenici hem o Isus džana ine dromeja, nesavo manuš alo hem phenda e Isusese: "Ka džav tuja kaj god tu džaja."

⁵⁸ A o Isus phenda lese: "E lisicen isi jazbine hem e čirikljen gnezdija, a man, e Čhave e manušesere nane kaj te pašjarav mlo šero."

⁵⁹ A avere manušese phenda: "Phir pala mande!"

A ov phenda: "Aš najangle, Gospode, te parunav mle dade, i ka džav pala tute."

⁶⁰ Tegani o Isus phenda lese: "Muk o mule te parunen ple mulen, a tu dža vačer oto carstvo e Devlesoro."

⁶¹ A aver manuš phenda: "Ka phirav pala tute, Gospode, ali aš najangle te džav te pozdravinav man mle čerutnencar."

⁶² A o Isus phenda lese: "Nijekh kova dolela pe upro plugo te orini i onda dikhela napalal, nane korisno zako carstvo e Devlesoro."

10

O Isus bičhali e eftavardešu duje učenikonon

¹ Palo adava, o Gospod Isus birinđa avere eftavardešu duje učenikonon hem bičhalđa len duj po duj angla peste ko sa o dizja hem o thana ko save ov manglja te džal.

² Angleder so te džan, o Isus phenda lende: "I žetvai bari, a hari bučarne te čeden. Adalese, molinen e gospodare oti žetva te bičhali e bučarnen ki žetva pli.

³ Džan! Ače, bičhalava tumen sar bakroren maškaro ruva.

⁴ Ma legaren tumencar kesa e parencar, ni torba dromese, ni buderi obuća. I ma našalen tumaro vreme adahar so ka terđoven te pozdravinen nekasar odrumal.

⁵ I kad đerdinena ko nesavo čher, prvo vačeren: 'Mir akale čhereste!'

⁶ Te adari bešela o manuš kova mangela mir, tegani o mir, savese tumen molinena, ka ačhol oleja; a te na manglja mir, tumaro mir ka irini pe tumende.

⁷ Kad avena ko nesavo čher, ma palo adava nakhen ko avera čhera. Ačhoven ko jekh than, han hem pijen adava so o čherutne ikalena angla tumende, adalese so o bučarno zaslužini pli plata.

⁸ I ki savi diz đerdinena, a o dizutne priminena tumen, han okova so ikalena angla tumende.

⁹ Sasljaren e nambormen adari hem vačeren sarijende: 'Alo tumende paše o carstvo e Devlesoro!'

¹⁰ A ki savi diz đerdinena, a o dizutne na priminena tumen, iklindoj ko glavna droma e dizjakere, vačeren:

¹¹ 'Hem i prašina tumara dizjakiri, savi dolinda pe ko amare pre, amen kosaja la sar znako zako zoralo odbiba. Ali te džanen da o carstvo e Devlesoro alo paše!'

¹² Vačerava tumende da ko dive oto baro sudo, po lokhe ka ovel e manušende tari Sodoma negoli e manušende tari adaja diz."

O Isus ukorini e dizjen save na poka-jinde pe

(Mt 11,20-24)

¹³ "Jao tumende, manušalen taro Hozrazin! Jao tumende, manušalen tari Vitsaida! Te oven ine čudesija maškaro manuša taro Tir hem taro Sidon save ule maškara tumende, pana angleder ka bešen ine ano šeja oto kanaj hem ka čhoren pepeo upro pumare šere sar te mothoven da kajinena pe.

¹⁴ Ali e manušende taro Tir hem taro Sidon ka ovel po lokhe ko Sudo negoli tumende.

¹⁵ A tumen, manušalen taro Kafarnaum, na li đi o nebo ka vazden tumen? Đi o than e mulengoro isi te peren.

¹⁶ Tegani phenda e učenikonende: Ko šunela tumen, man šunela, a ko odbini tumen, man odbini. A ko odbini man, odbini e Devle kova bičhalđa man."

O eftavardešu duj učenici irinena pe koro Isus

¹⁷ Kad o eftavardešu duj učenici irinde pe oto drom radosna, phende e Isusese: "Gospode, hem o demonja pokorinena pe amende ano to anav!'"

¹⁸ A o Isus ko adava phenda lende: "Dikhljum e Sotone sar perela taro nebo sar munja.

¹⁹ Eče, dindum tumen vlast te gazinen upro sapa hem o škorpije hem upro sa o zoralipe e neprijateljesoru hem ništa naka ovel tumende.

²⁰ Ali ma edobor radujinen tumen zako adava so o bišukar duhija pokorinena pe tumende, nego više radujinen tumen adalese soi tumare anava zapisime ano nebo."

*O Isus hvalini e Dade
(Mt 11,25-27; 13,16-17)*

²¹ I tegani o Isus radujinda pe ano Sveto Duho hem phenda: "Hvalinava tut, Dade, Gospode e nebosoro hem e phuvjakoro, so garavdan akava okolendar kola pes dikhena sar mudronen hem džanden, a mothovdan okolende kolai sar čhavore. Oja, Dade, džanav da čerdan adava adalese so adahar mangljan."

²² Mlo Dad sa muklja maje ko vasta. Niko na džanel e Čhave, sem o Dad; hem niko na džanel e Dade, sem o Čhavo hem okola kolende o Čhavo mangela te mothoj le."

²³ Tegani irinda pe nakoro učenici hem samo olende phenda: "Blago e jačhende save dikhena adava so tumen dikhena!"

²⁴ Vačerava tumende da but proroci hem carija mangle te dikhen akava so tumen dikhena, ali na dikhle; hem mangle te šunen okova so tumen šunena, ali na šunde!"

I priča oto šukar Samarijanco

²⁵ I dikh, jekh dive sar o Isus sikaj ine, nesavo učitelj e Zakonestar uštino te pučel le nešto sar te iskušini le, i pučlja: "Učitelju, so valjani te čerav te dobinav o večno dživdipe?"

²⁶ A o Isus phenda lese: "Soi pisime ano e Mojsijasoro zakoni? So čitineja adari?"

²⁷ I ov phenda e Isusese:

"Volin e Gospode te Devle sa te vileja, sa te dušaja, sa te zoralipnaja hem sa te godaja;

hem volin te pašutne sar korkore tut."

²⁸ Tegani o Isus phenda lese: "Šukar phendan. Čer adahar hem ka živine."

²⁹ Ali o učitelj e Zakonestar manglja te opravdini pe i pučlja e Isuse: "A koi mlo pašutno?"

³⁰ A ko adava, o Isus phenda lese akaja priča: "Nesave manuše, sar huljela ine tari diz Jerusolim ki diz Jerihon, dolinde o čora. On lelje lestar sa, di o šėja. Zorale marde le, i dzele, a o manuš pašlilo ko drom hem na džanda pese."

³¹ Na nakhlo but, i nekotar adale dromeja sar huljela ine nesavo svešteniko, dikhlja adale manuše hem nakhino oti aver strana."

³² Adahar da nesavo levit: alo di adava than kote o manuš pašljola, dikhlja le i nakhino oti aver strana adale dromesiri."

³³ A inele nesavo Samarijanco savo džala ine adale dromeja. Kad reslja di ko than kote o manuš pašljola, dikhlja le, i pelo lese žal olese."

³⁴ Tegani o Samarijanco alo di o manuš, čhorda ulje hem mol upro lesere rane te kosel len hem pačarda len. I čhivda le

upro plo her hem legarda le ki gostionica, i adari brininda pe olestar."

³⁵ Tejsato dive o Samarijanco ikalđa duj srebrna kovanice hem dinda ko manuš kasiri inele i gostionica hem phenda lese: "Brinin tut akale manušestar, i sa so ka trošine buderi, ka irinav će kad ka irinav oto drom."

³⁶ Tegani o Isus pučlja e učitelje e Zakonestar: "So tu pheneja? Kova akale trinendar mothovda pe sar pašutno okolese kole dolinde o čora?"

³⁷ A ov phenda: "Okova kova mothovda lese milosrde."

Tegani o Isus phenda lese: "Oja, hem tu dža hem čer adahar!"

O Isus kori Marta hem i Marija

³⁸ I sar o Isus hem lesere učenici džana ine dromeja nakoro Jerusolim, derdinde ko nesavo gav. Adari živinda nesavi đuvli palo anav Marta. Oj priminda len kora peste ko čher."

³⁹ Ola inele phen palo anav Marija, koja beštini uzalo e Gospodesere e Isusesere pre hem šunda lesoro lafi."

⁴⁰ A i Marta sa ki sig dikhela ine te kandel, i ali uzalo Isus hem pučlja le: "Gospode, tu li na dikheja adava so mli phen muklja man korkora te kandav? Phen laće te pomožini maje."

⁴¹ A o Gospod phenda laće: "Marto, Marto! Brinineja tut hem uznemirineja tut zako but so,

⁴² a samo jekh valjani. I Marija izabirinda okova soi po šukar, i adava naka lel pe latar."

11

O Isus sikaj e učenikonen sar te molinen pe

(Mt 6,9-15; 7,7-11)

¹ I kad jekhvhar o Isus završinda e molitvaja, jekh lesere učenikonendar phenda lese: "Gospode, sikav amen te molina sar so o Jovan o Krstitelj sikavđa pe učenikonen."

² Tegani o Isus phenda lende: "Kad molinena, vačeren:

'Dade, to sveto anav barjardo te ovel!

To carstvo te ave!

³ De amen avdive o maro savo valjani amende svako dive!

⁴ Oprostini amende amare grehija sar so hem amen oprostinaja svakonese kova grešinda premala amende!

Hem cide amen taro iskušenje!' "

⁵ Tegani o Isus phenda lende: "Zamislinen da ki ekvaš i rat džana koro tumaro

amal te phenen lese: 'Amala, te de man trin mare, i ka irinav će.

⁶ Mlo amal alo oto drom kora mande, a nane man so te ikalav anglo leste!

⁷ A ov od andral te phenel: 'Ma uzne-mirin man! O udarai phandle, a mle čhavore već pašlile mancar hem sovena. Našti akana te uštav te dav tut!'

⁸ Vačerava tumende: te na uštino te del le adalese soi lesoro amal, ka uštel hem ka del le sa so valjani adalese so lesere amale nane lađ te ovel uporno.

⁹ Vačerava tumende: Mangen hem ka del pe tumende! Roden hem ka arakhen! Khuven hem ka phravel pe tumende!

¹⁰ Adalese so svako kova mangela, pri-mini; hem kova rodela, arakhi; hem kova khuvela, ka ovel lese phravdo.

¹¹ A kova dad tumendar: kad lesoro čhavo ka rodel lestar ine mače, ka del le sape?

¹² Ili kad ka rodel jaro, ka del le škorpija?

¹³ Kad tumen, kola injen bišukar, džanen te den šukar darija tumare čhavende, kobor više tumaro Dad taro nebo ka del e Svetone Duho okolende kola rodona olearar."

O Isus kandela pe e Devlesere zoralipnaja, a na e bengesere

(Mt 12,22-30; Mk 3,20-27)

¹⁴ I jekh dive o Isus ispuđinda e demone kova čerela ine jekhe manuše te našti vačeri. Kad ikילו o demoni, o manuš lelja te vačeri. I o narodo inele zadivime,

¹⁵ ali nesave olendar vačerde: "E Veelzevulesere, e demonengere šerutnesere, zoralipnaja ispuđini e demonen!"

¹⁶ A avera iskušinde e Isuse ađahar so rođinde lestar znako taro nebo.

¹⁷ Ali o Isus džanda lengere mislija, i phenda lende: "Svako carstvo savoi ana peste podelime ka properel, hem o čher ano savo nane sloga ka perel.

¹⁸ Tei e Sotonesoro carstvo ana peste podelime, sar onda pana trajini? Akava vačerava adalese so tumen phenena da e Veelzevulesere zoralipnaja ispuđinava e demonen.

¹⁹ A te me e Veelzevulesere zoralipnaja ispuđinava e demonen, kasere zoralipnaja tumare učenici ispuđinena len? Adalese on ka dokazinen tumende da na injen u pravu.

²⁰ Ali te me e Devlesere zoralipnaja ispuđinava e demonen, onda o carstvo e Devlesoro alo maškara tumende."

²¹ O Isus phenda hem akava: "Kad okova kovai zoralo hem naoružime pazini plo čher, lesoro barvalipei osigurime.

²² Ali kad avela o po zoralo lestar, ka pobedini le hem ka lel lestar o oružje upro

savo inole nada hem ka delini plencar adava so lelja e bizoralestar:

²³ Ko nane mancar, ovi protiv mande. I ko na čedela mancar, ov čhorela."

Kad o bišukar duho palem irini pe (Mt 12,43-45)

²⁴ Tegani o Isus phenda: "Kad o bišukar duho ikljola taro manuš, džala ko šuke thana rodindoj kote šaj te odmorini. Kad na arakhi le, vačeri: 'Ka irinav man ko čher kotar iklijum.'

²⁵ I irinda pe hem arakhlja o čher šulavdo hem namestime.

²⁶ Tegani džala hem lela epta avere duhen po bišukaren pestar hem đerdinena ano adava manuš hem ačhoveva adari. I ko kraj adale manušese ovela po bišukar nego angleder."

Blagoslovime i o poslušna e Devlese

²⁷ I sar o Isus vačeri ine adava, nesavi đuvli oto narodo vičinda: "Bahtali i đuvli koja akharda tut ano vodi hem dinda tut čuci!"

²⁸ A o Isus phenda: "Po bahtalei okola so šunena o lafi e Devlesoro hem čerena le!"

O Isus po baroi e Jonastar hem e Solomonestar

(Mt 12,38-42; Mk 8,12)

²⁹ Sar čedela pe ine po baro narodo, o Isus lelja te vačeri: "Akajai generacija bišukar. Rodela mandar znako, ali nisavo znako naka del pe lače sem adava so inele e prorokose e Jonase.

³⁰ Sar so adava so ulo e Jonaja inele znako e manušende kola živinde ki diz Niņiva, ađahar hem so ka ovel mancar, e Čhaveja e manušesereja, ka ovel znako akala generacijače.

³¹ Ko dive oto baro sudo, i carica koja angleder vladinda ki južno phuv ka uštel hem ka osudini e manušen oti akaja generacija, adalese so tari durutni phuv ali te šunel e Solomonesiri mudrost, a akatei tumencar neko po baro e Solomonestar, a tumen na mangena te šunen!

³² Ko dive oto baro sudo, o manuša kola živinde ani purani diz Niņiva ka ušten protiv akaja generacija hem ka osudinen la, adalese so on pokajinde pe kad o Jona propovedinda, a akatei tumencar neko po baro e Jonastar, a tumen pana na pokajinden tumen!"

E Isusesoro i sikaviba svetlost e manušende

(Mt 5,15; 6,22-23)

³³ "Niko na tharela i svetiljka hem te čhivel la ko garavdo than ili talo čaro, nego čhivela la ko than zaki svetiljka te šaj dikhen o svetlost okola kola đerdinena.

³⁴ Ti jakhi sar svetiljka te telose. Kadi ti jakh šukar, sai to telo osvetlime. A kadi ti jakh bišukar, hem to teloi ani tomina.

³⁵ Adalese, pazin da o svetlost so mislineja dai ana tute nane tomina.

³⁶ Tei sa to telo pherdo oto svetlost, bizo jekh deo oti tomina, tegani sa to dživdipe ka ovel osvetlime sar kad i svetiljka osvetlini tut ple svetloja.”

O Isus kritikujini e verakere vođen soi pobožna samo od avrijal

(Mt 23,1–36; Mk 12,38–40; Lk 20,45–47)

³⁷ Kad o Isus vačerđa adava, nesavo farisej vičinda le te hal maro koro leste. I o Isus đerdinda lese ko čher hem čhivđa pe uzalo astali.

³⁸ A o farisej dikhindoj adava, čudinda pe so o Isus, palo adeti, na thovđa ple vasta angleder o hajba.

³⁹ A o Gospod Isus phenda lese: “Oja, tumen o fariseja kosena i šolja hem o čaro od avrijal, a pherden len tumara pohlepaja hem bišukaripnaja.

⁴⁰ Hulavonalen! Nane li o Devel okova kova čerđa e manuše, kova džanel le hem od avrijal hem od andral?

⁴¹ Nego, den e čororende sar milostinja okova so isi tumen andre, hem sa ka ovel tumende čisto.

⁴² Ali jao tumende e farisejende so dena e Devlese desetak oto začinja: oti nana, oti ruta hem oto sa o povrče, a ačhavden te čeren averende okova soi pravedno hem te volinen e Devle. Valjani te den o desetak, ali na troman te bistren te čeren adava soi po bitno.

⁴³ Jao tumende e farisejende so volinena te bešen ko anglune thana ano sinagoge hem so volinena kad o manuša, pherde pošujiba premala tumende, pozdravinena tumen ko trgija.

⁴⁴ Jao tumende adalese so injen sar o bioznačime grobija upra savende o manuša phirena, a na džanen.”

⁴⁵ Tegani nesavo oto učitelja e Zakonestar phenda e Isuses: “Učitelju, tu hem amen vredineja adale lafencar.”

⁴⁶ A o Isus phenda: “Jao hem tumende, učiteljalen e Zakonestar! Čhivena upro manuša pharipa but phare te akharen adahar so dena len pravilja save našti te ičeren, a ni najeja na mangena te mrdinen te pomožinen lende te akharen adava pharipe.

⁴⁷ Jao tumende, adalese so vazdena spomenici e prorokonende kolen tumare pradada mudarde.

⁴⁸ Adaleja mothovena da odobrinena adava so čerde tumare pradada: on mudarde len, a tumen vazdena lende spomenici.

⁴⁹ Adalese o Devel mudro vačerđa tumendar: ‘Ka bičhalav lende prorokonem hem apostolen. Nekas olendar ka mudaren, a nekas ka pragoninen.’

⁵⁰ Akala generacijatar ka rodel pe o rat sa e prorokonengoro savo thavdinda pana taro čeriba e svetosoro,

⁵¹ pana taro rat e Aveljesoro sa di o rat e Zaharijasoro, kova inele mudardo maškaro žrtveniko hem i svetinja ano Hram. Oja, vačerava tumende, akaja generacija ka ovel osudime zako adava rat so thavdinda!

⁵² Jao tumende, učiteljalen e Zakonestar! Adalese so e narodostar garavden o ključo oto džandipe. Korkore na đerdinden, a na mukljen te đerdinen ni okola kola mangle te đerdinen.”

⁵³ I kad o Isus ikliło adathar, o učitelja e Zakonestar hem o fariseja ani bari holi lelje te protivinen pe hem te pučen le but so.

⁵⁴ On dikhle te dolen le ko bišukar lafi sar te šaj optužinen le.

12

O Isus vačeri ple učenikonende te na oven dujemujengere

¹ I kad čedinde pe nekobor hiljade manuša, edobor džene inele da jekh avere gazinde, o Isus prvo lelja te vačeri ple učenikonende: “Arakhen tumen taro kvasco e farisejengoro, te na oven dujemujengere sar soi on.

² Sa soi garavdo, ka otkrijini pe; sa soi tajno, ka šundol.

³ Adalese, sa so vačerđen ani tomina, ka šundol ano svetlost; hem so pohari vačerđen ko kan ano sobe, ka vačeri pe taro krovija sare te šunen.”

O učenici na valjani te daran, adalese soi dragocena e Devlese

(Mt 10,28–31)

⁴ “Ali phenava tumende, amalalen: ma daran okolendar kola šaj te mudaren samo o telo, adalese so više adalestar naka šaj te čeren tumende.

⁵ A ka phenav tumende kastar te daran: te daran taro Devel kas palo mudariba isi zoralipe te frdel ano pakao. Oja, vačerava tumende, olestar te daran!

⁶ Na biknena pe li pandž čiriklja zako samo duj najtikore kovanice? A palem nijekh olendar nane bisterdi anglo Devel.

⁷ A tumendei hem svako bal ko šero džendo. Adalese, ma daran! E Devlese injen po dragocena negoli but čiriklja!”

O učenici valjani te priznajnen e Isuse anglo manuša

(Mt 10,32–33; 12,32; 10,19–20)

⁸ "A vačerava tumenđe: Svako kova anglo manuša ka priznajini dai mlo, me, o Čhavo e manušesoro, anglo andelja e Devlesere ka priznajinav dai ov mlo.

⁹ A te odrekniinda pe neko mandar anglo manuša, hem me ka odrekninav man olearstar anglo andelja e Devlesere.

¹⁰ I te vačerda neko lafi protiv o Čhavo e manušesoro, ka ovel lese oprostime; ali naka ovel oprostime okolese kova hulini upro Sveto Duho.

¹¹ A kad ka anen tumen anglo sudo ko sinagoge, anglo vladarija hem o vlastija, ma oven zabrinuta sar hem soja te brani-nen tumen, so te vačeren!

¹² Adalese so tegani o Sveto Duho ka sikaj tumen so te vačeren."

I priča e bigođakere barvale manušestar

¹³ Tegani neko oto narodo phenda e Isuses: "Učitelju, vačer mle phralese te podelini mancar o nasledstvo."

¹⁴ A o Isus phenda lese: "Manušeja, ko čhivda man te ovav sudija ili delioco upra tumende?"

¹⁵ Tegani phenda sarijenđe: "Arakhen tumen hem ciden tumen tari pohlepa. I sa edobor barvalipe te ovel e manuše, lesoro dživdipe na avela oto adava so isi le."

¹⁶ Tegani o Isus phenda lende akaja priča: "Nesave barvale manušesiri phuv bijanda but."

¹⁷ I ov mislinđa pe ana peste: 'So te čerav? Nane man edobor baro than kote te čhivav mli žetva.'

¹⁸ I phenda: 'Akava ka čerav! Ka peravav mle purane šupe hem ka vazdav po bare, i adathe ka čhivav sa o div hem avera šukaripa.'

¹⁹ Tegani ka vačerav mla dušace: Isi tut baro barvalipe bute beršende. Odmorin, ha, pi hem uživin!'

²⁰ Ali o Devel phenda lese: 'Hulavona! Akaja rat ka mere! A sa adava so sprem-inđan, kasoro ka ovel?'

²¹ Adahari okolese kova pese čedela barvalipe, a čororoi anglo Devel."

O Devel brinini pe zako ple učenici (Mt 6,25-34)

²² Tegani o Isus phenda ple učenikonende: "Adalese vačerava tumenđe: ma oven zabrinuta zako tumaro dživdipe: ka ovel tumen li so te han; ni zako tumaro telo: ka ovel tumen li so te urjaven.

²³ Adalese soi o dživdipe po bitno e hajbnastar hem tumaroi telo po bitno e šejendar.

²⁴ Dikhen e gavranen! Ni sejina ni čedena, nane len ni šupa kote te čhiven o

div, a palem o Devel parvari len. A tumen injen e Devlese po vredna e čirikljendar!

²⁵ A kova tumendar šaj adaleja so brinini pe te produžini hari plo dživdipe?

²⁶ Znači te našti ni adava najhari te čeren, sose onda brinina tumen zako bilo so aver?

²⁷ Dikhen o divlja luluđa sar barjona. Na čerena buti, niti sivenafse šėja, a vačerava tumenđe da ni o caro o Solomon, kova inele but barvalo, na inole edobor šuje šėja sar jekha olendar.

²⁸ Te o Devel adahar šukar urjavela o biljke ko polje savei avdive adathe, a već teja frdena pe ani jag, kobor li više tumenđe ka del šėja, tikora verakere manušalen!

²⁹ Tumen ma oven zabrinuta zako adava so ka han hem so ka pijen,

³⁰ adalese so adava rodena okola kola na džanen e Devlese. Tumaro Dad, o Devel, džanel da valjani tumenđe sa adava.

³¹ Nego roden o carstvo e Devlesoro, a ov ka del tumen sa adava so valjani tumenđe!

³² Ma daran, mlo tikoro stado! Tumare Dadesiri volja inele te del tumen o carstvo.

³³ Bikninen so isi tumen hem o pare den e čororende! Čeren tumenđe kese zako pare save na properena hem barvalipe ko nebo savo nikad na tikorini. Niko naka šaj te avel adari te čorel tumaro barvalipe hem nijekh moljco naka uništini le.

³⁴ Adalese so tumaro vilo ka ovel adari kaj tumaro barvalipe."

Oven uvek spremna zako e Isusesoro aviba

(Mt 24,45-51)

³⁵ O Isus ple učenikonende phenda hem akava: "Oven spremna, urjavde zaki buti hem tumare svetiljke te oven tharde,

³⁶ sar sluge kola adžicerena ple gospodare te irini pe čere taro bijav. Kad irini pe o gospodari hem kad khuvela ko udar, o slugei spremna te phraven lese.

³⁷ Blago okole slugenđe kolen o gospodari, kad ka avel, ka arakhi len sar adžicerena le džangale! Čače, vačerava tumenđe, ov, o gospodari, ka phandel pe i kecelja, ka bešjačeri len te han hem ka kandel len.

³⁸ Blago e slugenđe kolen o gospodari ka arakhi džangalen čak hem te alo ki ekvaš i rat ili anglo disljobja.

³⁹ Ali akava te džanen: te džanel ine o domačini ko savo sati avela o čor, naka mukel lese ine te đerdini ko čer te čorel.

⁴⁰ Hem tumen oven spremna, adalese so o Čhavo e manušesoro ka avel tegani kad na nadinena tumen!"

⁴¹ Tegani o Petar pučlja e Isuse: "Gospode, vačereja li akaja priča samo amende e učenikonende ili sarijende?"

⁴² O Gospod Isus phenda: "Kovai, onda, verno hem mudro upravniko kas o gospodari ka čhivel upreder ple sluge te del len hajba ko vreme?"

⁴³ Blago okole slugase kas lesoro gospodari, kad ka avel, ka arakhi sar čerela adahar.

⁴⁴ Čače vačerava tumende, upreder sa o barvalipe plo ka čhivel le sar upravniko.

⁴⁵ A te vačerda adava sluga ana peste: 'Naka avel pana mlo gospodari' i lela te marel avere slugen, hem te hal, te pijel hem te mačol,

⁴⁶ lesoro gospodari ka avel ano okova dive hem okova sati kad naka adžičeri le, ka čhinel le ko ekvaš hem ka čhivel le maškaro nevernici.

⁴⁷ A okova sluga kova džanda i volja ple gospodaresiri, a na inele spremno ili na čerda pali e gospodaresiri volja, but mariba ka hal.

⁴⁸ A okova kova na džanda e gospodaresiri volja, a čerda nešto zako so zaslužini kazna, hari mariba ka hal. Kasei dindo but, but ka rodel pe lestar. Kasei poverime but, više ka rodel pe lestar."

E Isusesoro lafi ka anel podela

(Mt 10,34-36)

⁴⁹ Tegani o Isus phenda: "Aljum te frdav jag e sudosiri ki phuv. So bi mangava ine več te ovel thardi!"

⁵⁰ A valjani te nakhavav e patibnasoro krstiba. But maje pharo đikote adava na završini pe!

⁵¹ Mislinena da aljum te anav mir ki phuv? Na. Aljum te čerav o manuša te ciden pe jekh averestar.

⁵² Adalese od akana, oto pandž čherutne, trin ka oven ki mli strana, a duj ki aver ili duj ki mli strana, a trin ki aver.

⁵³ Ka uštel o dad upro čhavo hem o čhavo upro dad, i daj upri čhaj hem i čhaj upri daj, i sasuj upri bori hem i bori upri sasuj."

Valjani te pendžaren o znakija e vremenere

(Mt 16,2-3; 5,25-26)

⁵⁴ Tegani o Isus vačerda e narodose: "Kad dikhena da o oblaci avena taro zapad, tegani phenena da ka perel bršim, i čače perela.

⁵⁵ Kad phudela i barval taro jug, phenena da ka ovel tatipe, i ovela.

⁵⁶ Dujemujengere manušalen! Džanen te pendžaren o izgled e phuvjakoro hem e nebosoro; sar onda na džanen te pendžaren o znakija akale vremenere?"

⁵⁷ Tumen korkore valjani te pendžaren okova soi ispravno.

⁵⁸ Te neko legari tut ko sudo te tužini tut adalese so na irindan lese o pare, odrumal de sa tutar te mirine tut oleja angleder nego so resena adari. Te na čerđan adahar, ov šaj te vucini tut anglo sudija, a o sudija ka del tut ko manuš kova ka čhivel tut ano phandlipe.

⁵⁹ Vačerava će da čače naka ikljove adathar sa đikote na irineja đi i zadnjo para."

13

Sare valjani te pokajinen pe zako pumare grehija

¹ Ano adava vreme nesave manuša phende e Isuseso so o Pilat, o upravniko e rimesoro, naredinda nesave Galilejci te oven mudarde sar anena ine žrtve ano Hram.

² A o Isus phenda lenđe: "Tumen li mislinena da adala Galilejci, adalese so adahar mudardile, inele po grešna sa avere Galilejcondar?"

³ Na! Ali te na pokajinden tumen, sarijen tumen ka adžičeri propast!

⁴ Ili okola dešu ofto upro kolende peli i kula ano Siloam hem mudarda len, tumen li mislinena da on inele po bare grešnici sa e manušendar kola živinena ano Jerusalem?"

⁵ Na! Ali te na pokajinden tumen, sarijen tumen ka adžičeri propast!"

I priča oto kaš bizo plod

⁶ Tegani o Isus vačerda lenđe akaja priča: "Inele nesave manuše smokva sadime pese ano vinograd, i alo te rodel lakoro plod, ali ništa na arakhlja.

⁷ Tegani phenda e vinogradarese: 'Ače, trin berš sar avava te rodav plod upri akaja smokva, ali na arakhava le. Čhin la! Sose te šučari i phuv?'

⁸ A ov phenda: 'Gospodarona, ačhav la pana akava berš. Ka handav okolo late hem ka frdav lače đubrivo,

⁹ i šaj đi berše ka anel plod. A te na bijanda, ka čhine la.' "

O Isus saslari ko savato e đuvlja koja inele grbavo

¹⁰ I jekh savato sar o Isus sikaj ine ani jekh sinagoga,

¹¹ adari inele nesavi đuvli kola o bišukar duho čerela ine te ovel namborme. Oj inele grbavo dešu ofto berš hem nisar našti ine te ispravini pe.

¹² Kad o Isus dikhlja la, vičinda la kora peste hem phenda lače: "Đuvlije, oslobodimi injan taro to nambormipe!"

¹³ I čivđa ple vasta upro late, a oj oto-
nekvhvar ispravinda pe hem lejla te slavini
e Devle.

¹⁴ Tegani e sinagogakoro voda, holjame
so o Isus sasljarđa ko savato, phenda e
narode: "Isi šov dive ano kurko ko save
šaj te čerel pe buti! Ko adala dive aven
hem oven sasljarde, a na ko savato!"

¹⁵ A o Gospod Isus phenda lese: "Duje-
mujengere injen! Tumen li ko savato na
phravena tumare guruve ili tumare here
taro jasle te legaren le te pijel pani?"

¹⁶ A akajai đuvli oto pleme e Avraame-
soro kola o Sotoni ičerđa phandlja dešu
ofto berš. Oj li na valjani te ovel phravdi
taro akala lancija e nambormipasere ko
savato?"

¹⁷ Kad phenda adava, lađandile sare
kola inele protiv leste, a sa avera manuša
radujinde pe zako sa o šukar delja save o
Isus čerđa.

*O carstvo e Devlesoro sar o tikoro seme
savo ovela baro kaš*

(Mt 13,31-33; Mk 4,30-32)

¹⁸ Tegani o Isus phenda: "Saveši slično
o carstvo e Devlesoro? Soja te uporedinav
le?"

¹⁹ Sličnoi e semese oti gorušica save o
manuš lejla hem frdinđa pese ki bašta. Ov
barilo hem ulo kaš, hem o čiriklja čerde
gnezdija upro lesere granke."

*O carstvo e Devlesoro sar o kvasco
savo čerela o humer te uštel*

²⁰ I palem phenda: "Soja te uporedinav
o carstvo e Devlesoro?"

²¹ Sličnoi e kvascose save i đuvli lejla
hem čivđa ano but baro čaro vareja, i ov
čerđa sa o humer te uštel."

*Den sa tumendar te đerdinen ano
carstvo e Devlesoro*

(Mt 7,13-14, 21-23)

²² I sar o Isus džala ine ple dromeja đi
ko Jerusalem, nakhela ine ko dizja hem ko
gava hem sikaj e narodo.

²³ I neko pučlja le: "Gospode, samo li
hari manuša ka oven spasime?"

A o Isus phenda lenđe:

²⁴ "Den sa tumendar te đerdinen
maškaro tesno udar e nebosoro adalese so
but džene, vačerava tumende, ka roden
te đerdinen, ali naka šaj.

²⁵ Kad o domaćini ka uštel hem ka
phandel o udar, ka ovel kasno. Tegani
ka terđoven avri hem ka khuven ko
udar vačerindoj: 'Gospodarona, phrav
amende!' Ali ov ka phenel tumende: 'Na
džanav tumen kotar injen.'

²⁶ Tegani ka phenen: 'Haljam hem
piljam tuja, hem tu sikavđan ko amare
dizjengere droma.'

²⁷ A ov ka phenel: 'Na džanav tumen
kotar injen. Ciden tumen mandar, sare
tumen kola čerena bišukaripe!'

²⁸ Tegani ka ovel baro rojba hem krciba
e dandengoro tari dukh kad ka dikhen
e Avraame, e Isaake, e Jakove hem sa
e prorokonen ano carstvo e Devlesoro, a
tumen frdime avri.

²⁹ O manuša ka aven taro istok hem taro
zapad, taro sever hem taro jug hem ka
čhiven pe uzalo astali ki gozba ano carstvo
e Devlesoro.

³⁰ Ače, okola kolai akana prva tegani ka
oven zadnja, e okola kolen akate dikhena
sar zadnjonen adari ka oven prva."

*E Isusesei phare zako manuša taro
Jerusalim*

(Mt 23,37-39)

³¹ I tegani nesave fariseja ale koro Isus
hem phende lese: "Dža akatar ko nesavo
aver than, adalese so o caro o Irod mangela
te mudari tut."

³² O Isus phenda lenđe: "Džan hem
vačeren adala lisicače: 'Ka ispuđinav e
demonen hem ka sasljarav avdive hem
tejsa, a ko trito dive završinava mli buti.'

³³ Ali avdive, tejsa hem prektejsa valjani
te džav mle dromeja, adalese so izgledini
dai o Jerusalem than kote sa o proroci
valjani te oven mudarde.

³⁴ Jerusalime, Jerusalime, tu savo mu-
dareja e prorokonen hem frdeja bara upro
okola kolai tuče bičhalde! But puti mang-
gljum te čedav te manušen sar i khani
ple piličken talo ple phaka, ali tumen na
mangljen!

³⁵ Ače, to čher ka ovel napustime! I
vačerava tumende da čače naka dikhen
man dikote na phenena: 'Blagoslovimej
okova kova avela ano anav e Gospodes-
oro!'"

14

*O Isus anglo fariseja sasljadi e nam-
borme ko savato*

¹ I ko jekh savato, o Isus inele vičime ko
čher nesave farisejengere vođasoro te hal
maro, i dželo. Sare so inele adari, šukar
ine posmatrinena le,

² adalese so anglo leste inele nesavo
namborme manuš kasere vasta hem o pre
inele pherde pani.

³ I o Isus pučlja e učiteljen e Zakonestar
hem e farisejen: "Palo e Mojsijasoro za-
koni, tromal pe li te sasljadi pe ko savato
ili na?"

⁴ A on ništa na phende. Tegani o Isus
čhivđa plo vas upro namborme manuš,
sasljarđa le hem muklja le te džal.

⁵ A olende phenda: "So mislinena tu-
maro čhavo ili tumaro guruv ko savato

perela ano bunari, na li sigate ka ikalen le ine adathar?"

⁶ I na ine len so te phenen ko adava.

O Isus sikaj oti poniznost

⁷ Kad o Isus dikhlja sar o gostija kola ale te han rodenafse najšukar thana bešbnase, phenda lende akaja priča:

⁸ "Kad injan vičime nekase ko bijav, ma beš ko najšukar than, adalese so šaj maškaro vičime isi nesavo manuš kovai po baro tutar.

⁹ Tegani okova so vičinda tut ka phenel će: 'De to than akalese.' Tegani ka ove ladardo, i ka dža te dole o zadnjo than.

¹⁰ Nego, kad injan vičime, dža hem beš ko zadnjo than. Kad ka dikhel tut okova so vičinda tut ka phenel će: 'Amala, ava beš ko po šukar than!' Tegani sa o gostija ka dikhnen kobor injan pošujime.

¹¹ Adalese, ko pes povazdela, ka ovel peravdo; a ko ponizini pe, ka ovel povazdime."

¹² Tegani o Isus phenda okolese so vičinda le: "Kad vičineja gostonen ko ručko ili ki večera, ma vičin samo te amalen, te phraljen, te familija, hem te barvale komšijen. Te vičindan olen, hem on tut ka vičinen ko hajba kora pumende sar te irinen će.

¹³ Nego, kad vičineja ko hajba, vičin e čororen, e sakatimen, e bangen hem e kororen.

¹⁴ Tegani ka ove blagoslovime, adalese so olen nane sar te irinen će. A o Devel ka irini će tegani kad ka vazdel taro mule e pravednikonen."

*I priča oti bari gozba
(Mt 22,1-10)*

¹⁵ Kad adava šunđa jekh okolendar so beštine uzalo astali, phenda e Isusese: "Bahtaloi okova kova ka hal maro ano carstvo e Devlesoro!"

¹⁶ A ko adava, o Isus phenda lese: "Nesavo manuš čerđa bari gozba hem vičinda bute manušen.

¹⁷ I kad sa inele čerdo hajbnase, bičhalda ple sluga te phenel e vičimende: 'Sai akana spremno. Aven!'

¹⁸ Ali jekh pala avereste lelje te phenen lese sose našti te aven. O prvo phenda lese: 'Čindum njiva i valjani te džav te dikhav la. Molinava tut, vačer te gospodarese da adalese našti te avav.'

¹⁹ O dujto phenda: 'Samo so čindum deše guruven i džava te dikhav sar ka orinen. Molinava tut, vačer te gospodarese da adalese našti te avav.'

²⁰ O trito phenda: 'Samo so ženindum man i adalese našti te avav.'

²¹ I o sluga irinda pe hem phenda sa adava ple gospodarese. Tegani o gospodari

holjanda i phenda ple slugase: 'Sidar, ikljov ko droma e dizjakere hem ko trgija i ana akari e čororen, e sakatimen, e kororen hem e bangen.'

²² Kad o sluga čerđa adava, phenda: 'Gospodarona, čerdum adahar sar so naredindan, ali pana isi thana.'

²³ I o gospodari phenda lese: 'Ikljov avri tari diz ko droma hem ko staze hem terin e manušen te aven te ovel pherdo mlo čher.

²⁴ Vačerava tumende da nijekh okole manušendar kola inele vičime naka hal ki mli gozba.' "

E Isusesere učenici valjani te trpinen zbog olese

(Mt 10,37-38)

²⁵ I but manuša džana ine dromeja palo Isus. Ov irinda pe nakoro lende hem phenda lende:

²⁶ "Te neko mangela te ovel mlo učeniko, valjani te volini man but više nego ple dade hem pla daja, pla romnja hem ple čhaven, ple phraljen hem ple phenjen, više nego plo dživdiupe. Te na čerđa adahar, našti te ovel mlo učeniko.

²⁷ Ko na akhari plo krsto hem na džala pala mande, našti te ovel mlo učeniko.

²⁸ Adalese so, ko tumendar ka lel ine te vazdel kula, a angleder adalestar te na bešel te računini o troško te dikhel ka šaj li te završini la?

²⁹ Te samo čhivđa o temelji, i na ačhola le pare te završini di o kraj, sare kola ka dikhnen adava ka asan lese

³⁰ hem ka phenen: 'Akava manuš lelja te vazdel kula, a našti ine te završini la!'

³¹ Ili, kova caro kad džala te arakhi pe ko mariba avere caronencar, angleder adalestar na bešela te razmislini šukar ka šaj li ple deše hiljadencar te marel pe adaleja kova avela protiv leste ple biše hiljadencar?

³² Te našti, ka bičhali ple manušen koro aver caro, sar pana na alo paše, te pučen le savei o uslovija zako mir.

³³ Adahar da svako tumendar kova na mukela sa so isi le, našti te ovel mlo učeniko."

O učenici valjani te ačhoven verna sledbenici e Isusesere

(Mt 5,13; Mk 9,50)

³⁴ Tegani o Isus phenda: "Šukari o lon. Ali te našalda plo londipe, soja ov ka londari pe?

³⁵ Esavko nane šukar ni zaki phuv ni zako dubrivo, nego frdela pe. Kas isi kana te šunel, nek šunel!"

15

*I priča oto našaldo bakro
(Mt 18,12-14)*

¹ But carinici hem prešunde grešnici čedena pe ine uzalo Isus te šunen le.

² A o fariseja hem o učitelja e Zakonestar lelje te gundinen vačerindoj: "Akava primini kora peste e grešnikonen hem hala olenar."

³ Adalese o Isus phenđa lenđe akaja priča:

⁴ "Te nekas tumendar isi šel bakre i jekh olendar našaldilo, so ka čerel? Ka ačaj e enjavardešu enjen ko polje hem ka džal te rodel e našalde bakre sa đikote na arakhi le.

⁵ I kad ka arakhi le, ka radujini pe, ka čhivel le ko piče

⁶ hem ka legari le čhere. Tegani ka vičini ple amalen hem ple komšijen kora peste hem ka phenel lenđe: 'Radujinen tumen mancar! Arakhljum mle našalde bakre.'

⁷ Vačerava tumenđe, adahar da ano nebo ka ovel po bari radost zako jekh grešniko kad pokajini pe nego li zako enjavardešu enja pravednici kolende na valjani pokanje."

I priča oti našaldi kovanica

⁸ O Isus phenđa hem akava: "Ili te nesava đuvlja isi deš srebrna kovanice, i jekh našali, so ka čerel? Ka tharel i svetiljka, ka šulaj o čher hem šukar ka rodel i kovanica đikote na arakhi la.

⁹ I kad ka arakhi la, ka vičini ple amalinjen hem ple komšiken kora peste hem ka phenel lenđe: 'Radujinen tumen mancar! Arakhljum i kovanica savi našaldum.'

¹⁰ Adahar, vačerava tumenđe, ovela radost maškaro anđelja e Devlesere zako jekh grešniko kova pokajini pe."

I priča oto našaldo čhavo

¹¹ I o Isus phenđa: "Jekhe manuše ine duj čhave.

¹² I o tikneder čhavo phenđa ple dadese: 'Dade, de man akana o deo te barvalipnastar so pripadini maje.' I adahar o dad podelinda lenđe plo barvalipe.

¹³ I palo nekobor dive o tikneder čhavo čedinda sa so inole, dželo ki durutni phuv hem adari halja sa plo barvalipe adahar so živinda dilikane.

¹⁴ Kad trošinda sa o pare, ulo baro bokhalipe ani adaja phuv i tegani na inole so te hal.

¹⁵ I dželo te čerel buti koro jekh manuš kova živinda adari. Adava manuš bičhalda le pese ko polje te arakhi balen.

¹⁶ O čhavo edobor inele bokhalo da manglja te hal adava so hana o bale, ali niko na dinda le čak ni adava.

¹⁷ A kad lelja te razmislini šukar, phenđa ana peste: Mle dadesere bučarnen isi da buderi hajbnase, a me akate merava bokhatar!

¹⁸ Ka uštav hem ka irinav man koro mlo dad hem ka phenav lese: 'Dade, grešindum anglo Devel hem angla tute!

¹⁹ Na injum dostojno akana te vičinav man to čhavo. Molinava tut, le man sar jekhe bučarne te čerav buti kora tute.'

²⁰ I uštino hem lelja te džal koro plo dad. Pana sar inele dur, lesoro dad dikhlja le sar avela, pelo lese žal, prastandilo nakoro leste, zagrlinda le hem čumudinda le.

²¹ Tegani o čhavo phenđa: 'Dade, grešindum anglo Devel hem angla tute! Na injum dostojno akana te vičinav man to čhavo.'

²² A o dad phenđa ple slugende: 'Sig anen o najšužo ogrtači hem urjaven le! Čhiven lese i angrustik ko naj hem o sandale ko pre!

²³ Anen okole thuljarde telco te čhinen, te ha hem te veselina amen,

²⁴ adalese so akava mlo čhavo inele mulo, a akana oživinda, inele našaldo, a akanai arakhlo.' I lelje te veselinen pe.

²⁵ A lesoro phureder čhavo čerela ine buti ki njiva. I ko iriba, sar avela ine paše uzalo čher, šunđa bašaliba hem čheliba.

²⁶ Tegani vičinda jekhe sluga te pučel le so ulo adava.

²⁷ O sluga phenđa lese: 'To phral irinda pe čhere. To dad čhinda e thuljarde telco adalese so dikhlja le dživde hem saste.'

²⁸ I o phureder čhavo holjanda hem na manglja te đerdini ko čher. Tegani lesoro dad ikילו hem molinda le te đerdini.

²⁹ A ov phenđa ple dadese: 'Ače, sa edobor berša sar robo kandava tut hem nikad na phagljum to lafi, a nijekhvar na dindan man ni buzore te šaj mle amalencar te veselinav man.

³⁰ A kad alo akava to čhavo, kova halja to barvalipe e kurvenar, tu čhindan lese thuljarde telco.'

³¹ A lesoro dad phenđa lese: 'Mlo čhavo, tu stalno injan mancar. I sa soi mlo - kloj.

³² Ali, valjandam adahar te veselina amen hem te radujina amen adalese so akava, to phral, inele mulo, a akana oživinda; inele našaldo, a akanai arakhlo!'"

16

I priča oto nepošteno upravniko

¹ O Isus ple učenikonende vačerđa: "Jekhe barvale manuše ine upravniko kole tužinde da halja lesoro barvalipe.

² I o barvalo vičinda le hem phenđa lese: 'So šunava tutar adava? Ana maje o spisko

te dikhav so čerđan mle parencar adalese so našti više te čere buti kora mande sar upravniko!

³ Tegani o upravniko phendā ana peste: ‘So ka čerav kad mlo gospodari ka cidel man tari buti? Na injum edobor zoralo te handav, a lađava te prosinav.

⁴ Džanav so te čerav te šaj o manuša priminen man pumende ano čera kad ka ovav cidime tari buti.’

⁵ I vičinda sa ple gospodaresere dužnikonen, i pučlja e prvone: ‘Kobor aveja mle gospodarese?’

⁶ A ov phendā: ‘Šel burija uljeja.’

Tegani o upravniko phendā lese: ‘Siđar le to lil kaj pisime kobor aveja lese hem čhiv da aveja lese pinda.’

⁷ I pučlja avere: ‘A tu kobor aveja mle gospodarese?’

A ov phendā: ‘Šel burija điveja.’ I olese da phendā o upravniko: ‘Le to lil hem čhiv da aveja lese oftovardeš.’

⁸ I o gospodari pohvalinda e nepoštenone upravniko so inele džando hem so adahar postupinda. Akava mothoj dai o manuša akale svetosere po džande ko postupci premalo okolende kolai slična olende, nego o manuša e svetlosere.

⁹ Vačerava tumende: čeren tumende amalen adahar so ka pomožinen lenđe akala phuvjakere barvalipnaja, te šaj, kad ka nakhel adava barvalipe, te oven primime ano večna čera.

¹⁰ Kovai verno ano najtikore buća, ov ka ovel verno hem ano najbare; a kova nane pravedno ano najtikore buća, ov naka ovel pravedno hem ano najbare.

¹¹ Te na injen verna ano akala phuvjakoro barvalipe, ko ka mukel tumende ano vasta o čaćikano barvalipe?

¹² Te na injenle verna ano averesoro barvalipe, ko ka del tumen tumaro?

¹³ Nijekh sluga našti kandel duje gospodaren. Ili ka mrzini jekhe, a ka volini e dujtone; ili jekhesa ka ovel poslušno, a e dujtone naka podnosini. Našti kanden hem e Devle hem o barvalipe.”

¹⁴ Sa adava, so vačerđa o Isus, šunde o fariseja kola but volinde pare, i asandile lese.

¹⁵ A o Isus phendā lenđe: “Tumen injen adala so čerena tumen pravedna anglo manuša, ali o Devel džanel tumare vile. Okova soi but vredno e manušende, adavai gadno e Devlese.”

O lafi e Devlesoro isi le trajno autoritet

¹⁶ Tegani o Isus phendā: “O Zakoni e Mojsijasoro hem o Lila e prorokonengere sikavena ine e manušen đi o aviba e Jovanesoro, a od tegani propovedini pe o

Šukar lafi taro carstvo e Devlesoro hem svako nasilno đerdini ano leste.

¹⁷ A palem, po lokhe o nebo hem i phuv te nakhen, negoli jekh slovo oto Zakoni te properel.

¹⁸ Jekh primer: Ko tumendar ačaj pla romnja hem lela avera, čerela preljuba. Hem ko lela romnja kola o rom muklja, isto čerela preljuba.”

Priča oto barvalo manuš hem oto Lazar

¹⁹ O Isus phendā: “Inele nesavo barvalo manuš kova urjela pe ine sa ano najšuže šėja hem taro dive ko dive hala ine sa najšukar habinja.

²⁰ Angli lesiri kapija sa ano čirevija pašljola ine nesavo čororo manuš palo anav Lazar.

²¹ Ov but manglja te čaljari pe e troškendar save perena ine taro astali e barvalesoro. Čak hem o đukle avena ine hem ližinena lesere čirevija.

²² Kad mulo o čororo, o anđelja legarde le e Avraame ki angali. I o barvalo da mulo hem inele parume.

²³ I ano than e mulengoro, ano bare muke, o barvalo vazdinda ple jača hem odural dikhlja e Avraame hem e Lazare lese ani angali.

²⁴ Tegani vičinda: ‘Dade Avraame, smilujin tut maje hem bičhal e Lazare te čhivel samo hari plo naj ano pani hem te avel te šudari mli čhib, adalese so but injum mučime ani akaja jag.’

²⁵ A o Avraam phendā: ‘Mlo čhavo, setin tut da primindan to šukaripe tuće ko dživdipe, a o Lazar plo bišukaripe. A akanai e Lazarese šukar akate, a tu mučineja tut.

²⁶ Sem adava, isi bari provalija maškar amende hem tumende i te manglja neko te nakhel akatar kora tumende ili adathar kora amende, naka šaj.’

²⁷ A o barvalo phendā: ‘Onda molinava tut, dade Avraame, bičhal e Lazare mle dadese ko čher.

²⁸ Adari isi man pandž phralja. Nek o Lazar upozorini len, te na aven hem on ko akava than e mukengoro.’

²⁹ A o Avraam phendā: ‘Isi len o Zakoni e Mojsijasoro hem o Lila e prorokonengere. Nek šunen olen!’

³⁰ A ov phendā: ‘Nane adava dovoljno, dade Avraame! Ali te alo lenđe neko taro mule, ka obratinen pe.’

³¹ I o Avraam phendā lese: ‘Te na šunde adava so pisinda o Mojsije hem o proroci, naka šunen ni te neko uštino taro mule.’”

17

O učenci valjanena te oven verna sluge e Devlesere

(Mt 18,6-7, 21-22; Mk 9,42)

¹ O Isus phenda ple učenikonende: "O iskušnja mora te aven, ali jao okolese prekala kaste avena.

² Olese ka ovel ine po šukar ki men te ovel lese phandlo baro bar hem te ovel frdime ano more, nego te čerel jekh akale tikorendar te perel ano greh.

³ Arakhen tumen! Te to phral grešini, ukorin le, i te pokajinda pe, oprostini lese.

⁴ I te ehta puti ko dive grešini premala tute hem ehta puti avela kora tute hem vačeri će: 'Kajinav man', oprostini lese."

⁵ O apostolja phende e Gospodese: "De amen po bari vera!"

⁶ A o Gospod phenda: "Te isi tumen vera tikori sar zrno oti gorušica, ka phenen ine akale kaštese: 'Ikal tut taro koreno hem sadin tut ano more!' I ka šunel tumen ine.

⁷ Te phena da nekas tumendar isi sluga kova handela ili arakhi e bakren. I kad ov irini pe tari njiva, ko tumendar ka phenel lese: 'Sidar ava akari hem beš te ha maro?'

⁸ Na li, umesto adava, ka phenen lese: 'Čer maje te hav, phand tut i kecelja hem kande man dikote hava hem pijava, a palo adava tu ka ha hem ka pije?'

⁹ Valjani li o gospodari te zahvalini e slugase so čerđa adava so ine lese naredime? Na.

¹⁰ Ađahar hem tumen, kad čerena sa so naredinda tumende o Devel, vačeren: 'Amen injam sluge kolende na valjani te zahvalini pe! Čerđam samo soi amari buti!'

O Isus sasljari deše gubavconen

¹¹ I sar o Isus džala ine nakori diz Jerusolim, nakhino maškari regija Samar-ija hem i regija Galileja.

¹² I sar đerdini ine ko nesavo gav, nakoro leste ale deš gubavci kola terdine po dur olear

¹³ hem vičinde: "Isuse, Gospodarona, smilujin tut amende!"

¹⁴ Kad dikhlja len o Isus, phenda lende: "Džan hem mothoven tumen e sveštenikonende!"

I sar džana ine dromeja, sasilile tari guba.

¹⁵ I jekh olendar kad dikhlja so sasililo, irinda pe koro Isus slavindoj e Devle oto sa o glaslo.

¹⁶ Pelo anglo lesere pre mujeja đi phuv, zahvalindoj lese. A ov inele Samarijan-ko.

¹⁷ Tegani o Isus pučlja: "Na li deš sasilile? A kaj pana okola enja?"

¹⁸ Nijekh li olendar na arachilo te irini pe hem te slavini e Devle, sem akava jekh kova čak nane ni Jevrejco?"

¹⁹ I phenda e manušese: "Ušti hem dža! Ti vera spasinda tut!"

O aviba e Devlesere carstvosoro

(Mt 24,23-28, 37-41)

²⁰ Jekh dive o fariseja pučle e Isuse kad ka avel o carstvo e Devlesoro. O Isus phenda lende: "O carstvo e Devlesoro na avela e zakonencar saven ka šaj te dikhen pe.

²¹ Naka šaj te phenel pe: 'Ače akatei!' ili 'Eče adari!' Adalese soi o carstvo e Devlesoro maškara tumende!"

²² Tegani phenda ple učenikonende: "Avela o vreme kad ka mangen te dikhen samo jekh dive e Manušesere Čhavesoro, ali naka šaj te dikhen le.

²³ O manuša ka phenen tumende: 'Eče adari!' ili 'Ače akatei!' Ali ma džan adari hem ma prastan palo lende!

²⁴ Adalese so o aviba e Manušesere Čhavesoro ko lesoro dive ka ovel sar kad i munja činela taro jekh krajo e nebosoro, a svetlini ko dujto.

²⁵ Ali angleder adalestar valjani but te patini hem te ovel odbacime akala generacijatar.

²⁶ Hem sar so inele ano vreme kad o Noje živinda, ađahar ka ovel hem ano vreme kad me, o Čhavo e manušesoro, ka avav.

²⁷ O manuša hana ine hem pijena, lena pe hem dena pe sa đi o dive kad o Noje đerdinda ki barka. Tegani alo o baro pani hem tasavđa sarijen.

²⁸ Ađahar da inele ano vreme kad o Lot živinda. O manuša ani diz Sodoma hana ine hem pijena, činena hem biknena, sadinena hem vazdena čhera.

²⁹ A ko dive kad o Lot ikliło tari Sodoma, odupral sar bršim peli jag hem sumpor hem mudarda sarijen.

³⁰ Ađahar ka ovel hem ko dive kad o Čhavo e manušesoro ka mothoj pe.

³¹ Ko adava dive, ko ka ovel upro čher, a lesere stvarija ano čher, ma te huljel te lel len. Ađahar da, ko ka ovel ki njiva, ma te irini pe čhere palo ple stvarija.

³² Setinen tumen so ulo e Lotesere rom-njaja!

³³ Ko dikhela te arakhi plo dživdipe, ka našali le, a ko našali plo dživdipe zbog mande, ka arakhi le.

³⁴ Vačerava tumende: ki adaja rat duj džene ka pašljon ani jekh soba; jekhe ka lel pe, a e dujtone ka ačaj pe.

³⁵ Duj đuvlja zajedno ka čeren hajbnase; jekha ka lel pe, a e dujtone ka ačaj pe.

³⁶ [Duj murša ka čeren buti ki njiva; jekhe ka lel pe, a e dujtone ka ačaj pe.]

³⁷ I on pučle e Isuse: "Kaj, Gospode?"

A ov phenda lende: "Kaj isi mulo telo, adari čedena pe o lešinarija."

18

I priča oti udovica koja inele istrajno

¹ Tegani o Isus vačerda ple učenikonende priča da uvek valjani te molinen pe hem te na odustajinen.

² Phenda: "Inele nesavo sudija ani jekh diz. Na darandilo e Devlestar hem na ačhilo lese di o manuša.

³ A inele hem nesavi udovica ani adaja diz. Oj stalno avela ine koro leste hem molini le: 'De man pravda anglo okova kova tužini man!'

⁴ Ov jekh vreme na manglja te pomožini laće. Ali kad nakhlo nesavo vreme, phenda korkoro pese: 'Tako na darava e Devlestar hem na ačhilo maje di o manuša,

⁵ ka dav pravda akala udovicaće, adalese so stalno avela kora mande, i te na avel više te dosadini man!'"

⁶ Tegani o Gospod Isus phenda: "Šunen šukar so phenda o nepravedno sudija!

⁷ O Devel li naka del pravda ple izabirimente kola rat hem dive molinena le? Ov li ka ačaj len te adžičeren?

⁸ Vačerava tumende, ka del len pravda, hem adava sigate. Ali kad me, o Čavo e manušesoro, ka irinav, ka arakhav li vera ki phuv?"

I priča oto farisej hem oto cariniko

⁹ Tegani o Isus vačerda akaja priča okolende kola mislinde dai pravедna, a averen dikhle sar po tikoren pumendar:

¹⁰ "Duj manuša džeze ko Hram te molinen pe: jekh inele farisej, a o dujto cariniko.

¹¹ O farisej, terdindoj, molinda ana peste ađahar: 'Devla, hvala će so na injum sar avera manuša: čora, nepravedna, preljubnici ili sar akava cariniko.

¹² Postinava duj puti ano kurko hem dava desetak oto sa so zaradinava.'

¹³ A o cariniko, terdindoj odural, na manglja ni te dikhel nakoro nebo, nego khuvela pe ine ko gruda oti tuga hem vačeri: 'Devla, smilujin tut maje, e grešnikose!'

¹⁴ Vačerava tumende: akava cariniko irinda pe čhere opravdime anglo Devel, a na o farisej! Adalese so ko pes povazdela, ka ovel pravdo; a ko ponizini pe ka ovel povazdime."

O carstvo e Devlesoroi okolende kolai ponizna sar o čhavore

(Mt 19,13-15; Mk 10,13-16)

¹⁵ O manuša anena ine anglo Isus pumare tikore čhavoren te čhivel ple vasta

upro lende. I kad o učenici dikhle adava, braninde lende.

¹⁶ Ali o Isus vičinda len angla peste vačerindoj e učenikonende: "Muken e čhavoren te aven kora mande hem ma braninen lende, adalese so esavkenđe pripadini o carstvo e Devlesoro!

¹⁷ Čače vačerava tumende, ko na primini o carstvo e Devlesoro sar o čhavoro, naka đerdini ano leste."

Pharoi e barvalende te đerdinen ko carstvo e Devlesoro

(Mt 19,16-30; Mk 10,17-31)

¹⁸ I nesavo šerutno e jevrejengoro pučlja e Isuse: "Učitelju šukareja, so valjani te čerav te dobinav o večno dživdipe?"

¹⁹ A o Isus phenda lese: "Sose vičineja man šukareja? Samoi jekh šukar - o Devel.

²⁰ O naredbe džane: 'Ma čer preljuba!', 'Ma mudar!', 'Ma čor!', 'Ma svedočin hovavne!', 'Poštujin te dade hem te daja!'"

²¹ Tegani o šerutno phenda: "Sa adava ičerava pana taro tikoripe."

²² Ko adava, o Isus phenda lese: "Pana jekh ačhola tut te čere: biknin sa so isi tut, a o pare de e čororende i ka ovel tut barvalipe ano nebo. Tegani ava hem phir pala mande."

²³ A ov kad šunđa adava, rastužisalo adalese so na manglja te biknel plo baro barvalipe.

²⁴ A kad dikhlja le o Isus sar rastužisalo, phenda: "Kobori pharo e barvalende te đerdinen ko carstvo e Devlesoro!

²⁵ Po lokhei e kamilaće te nakhel maškaro kan e suvjakoro nego e barvalese te đerdini ko carstvo e Devlesoro."

²⁶ A o manuša kola šunde adava, phende: "Ko onda šaj te ovel spasime?"

²⁷ A o Isus phenda lende: "So nane moguće e manušende, mogućei e Devlese."

²⁸ O Petar phenda: "Ače, amen sa ačhavdam te dža pala tute."

²⁹ A o Isus phenda lende: "Čače vačerava tumende, svako kova ačhavđa plo čer, ili e romnja, ili e phraljen, ili e dade hem e daja, ili e čhaven zbog o carstvo e Devlesoro,

³⁰ ka primini po više ko akava sveto adalestar so ačhavđa hem ka primini o večno dživdipe ko sveto savo avela."

O Isus trito puti vačeri ple meribnastar

(Mt 20,17-19; Mk 10,32-34)

³¹ O Isus cidinda pe e dešu duje apostolencar ki strana hem phenda lende: "Ače, džaja nakoro Jerusalim. Adari ka pherđol sa adava so o proroci pisinde ano Sveto lil mandar, e Manušesere Čhvestar.

³² Ka den man ko manuš kola nane Jevreja. On ka maren muj mancar; ka vredinen man hem ka čhungaren man.

³³ Ka šibinen man hem ka mudaren man, ali o trito dive ka uštav taro mule."

³⁴ O učenicu na halile ništa adalestar so o Isus vačerda lenđe. O značenje adale lafengoro inele garavdo olendar; i na džande sostar o Isus vačeri.

O Isus sasljari e korore prosjako

(Mt 20,29-34; Mk 10,46-52)

³⁵ Kad o Isus alo paše uzali diz Jerihon, uzalo drom bešela ine nesavo kororo manuš hem prosini.

³⁶ Kad o kororo manuš šunđa sar o narodo nakhela, raspučlja pe soi adava.

³⁷ I phende lese so o Isus o Nazarećanin nakhela.

³⁸ Tegani o kororo vičinda: "Isuse, Čhaveja Davidesereja, smilujin tut maje!"

³⁹ A o manuša kola phirde anglo Isus vičinde upro leste te traini, ali ov pana po zorale vičinda: "Čhaveja Davidesereja, smilujin tut maje!"

⁴⁰ Tegani o Isus terdino hem naredinda te anen e korore anglo leste. I kad ande le, o Isus pučlja le:

⁴¹ "So mangeja te ćerav će?"

A o kororo phenđa: "Gospode, mangava te dikhav."

⁴² I o Isus phenđa lese: "Dikh! Ti vera sasljarđa tut."

⁴³ I otojekhvar o kororo šaj ine te dikhel hem lejla te džal palo Isus slavindoj e Devle. I sa o manuša kola dikhle adava zahvalinde e Devlese.

19

O Isus džala koro Zakej o cariniko

¹ O Isus đerdinda ani diz Jerihon. I sar nakhela ine maškari diz,

² alo nesavo manuš palo anav Zakej te dikhel le. O Zakej inele jekh taro šerutne e carinikonengere ani diz hem inele barvalo.

³ Ov pokušinda te dikhel koi adava o Isus, ali našti ine taro narodo adalese so inele pretičkoro.

⁴ Adalese prastandilo po anglal hem uklinda upro e smokvakoro kaš te šaj dikhel e Isuse adalese so džanda da valjani te nakhel adathar.

⁵ A kad o Isus reslo adari, dikhlja upre hem phenđa lese: "Zakej, hulji sigate! Avdive valjani te ovav ano to čher."

⁶ I o Zakej huljilo sigate hem radosno priminda le pese ano čher.

⁷ Sa o manuša kola dikhle adava, lejle te gundinen, vačerindoj: "Dželo koro grešniko te bešel."

⁸ A o Zakej terdino hem phenđa e Gospode e Isuses: "Ače, Gospode, ekvaš

oto barvalipe mlo ka dav e čororende, a te nekas hovavdum, ka irinav lese štar puti više."

⁹ A ko adava, o Isus phenđa lese: "Avdive alo o spasenje ano akava čher, adalese soi hem akava manuš potomko e Avraame-soro.

¹⁰ Adalese so, me, o Čhavo e manušesoro, aljum te rodav hem te spasinav e našalden!"

I priča oto poverime pare

(Mt 25,14-30)

¹¹ I sar but manuša šunena ine e Isuse, ov vačerda lenđe hem akaja priča, adalese so inele paše uzalo Jerusalem, a on mislinde da o carstvo e Devlesoro otojekhvar ka mothoj pe.

¹² Phenđa: "Inele jekh ugledno manuš kova spremisalo te džal ki durutni phuv te ovel čhivdo zako caro, a palo adava te irini pe čhere.

¹³ I vičinda ple deše slugen, dinda len po ekvaš kilo srebro hem phenđa lenđe: 'Zaradinen maje adahar so ka ćeren buti adaleja đikote na avava.' I dželo ko drom.

¹⁴ A o manuša oti lesiri phuv mrzinde le, i bičhalde pumare manušen adari kaj ov dželo te phenen: 'Na mangaja akale te ovel amaro caro.'

¹⁵ Kad o ugledno manuš irinda pe sar caro, naredinda te vičinen koro leste okole slugen, kolende dinda pare, te dikhel kobar zaradinde lese.

¹⁶ O prvo sluga alo vačerindoj: 'Gospodarona, oto adava so dindan man, ćerđum deš puti više.'

¹⁷ I ov phenđa lese: 'But šukar. Tu injan šukar sluga! Adalese so injanle maje verno ko najhari, ka dav tut te vladine upro deš dizja!'

¹⁸ O dujto sluga alo vačerindoj: 'Gospodarona, oto adava so dindan man, ćerđum pandž puti više.'

¹⁹ I lese phenđa: 'Ka dav tut te vladine upro pandž dizja!'

²⁰ O trito sluga alo vačerindoj: 'Gospodarona, ače to srebro savo dindan man. Garavđum le ano jekh kotor e šejengoro.

²¹ Ćerđum adahar adalese so darandiljum tutar so injan strogo manuš. Leja okova so nane klo hem čedeja kaj na sejindan.'

²² A ov phenđa lese: "Tu injan bišukar sluga! Palo te lafija ka sudinav tut. Te džandan so injum strogo manuš, da lava okova so nane mlo hem čedava so na sejindum,

²³ sose onda na dindan mle pare ki kamata? Đi akana ka ovel man ine više pare save ka lav ine avindoj čhere.'

²⁴ Tegani phenda okolende kola terdine uzalo leste: 'Len akale slugastar o srebro hem den le okolese kas isi deš puti edobor!'

²⁵ A on phende lese: 'Ali, gospodarona, ole već isi pandž kilja srebro.'

²⁶ Ov phenda: 'Dikhena da svakone kas isi, ka del pe lese pana, a okole kas nane ka lel pe lestar hem adava so isi le.'

²⁷ A okole mle neprijateljten, so na mangle te ovav lengoro caro, anen akari hem chinen len angla mande! "

O manuš a ano Jerusolim dena čast e Isuses sar carose

(Mt 21,1-11; Mk 11,1-11; Jn 12,12-19)

²⁸ I kad vačerda lende adava, o Isus nastavinđa plo drom nakoro Jerusolim.

²⁹ Kad alo paše uzalo gava Vitfaga hem Vitanija, uzali gora vičimi e Maslinakiri, bičhalđa duje učenikonen

³⁰ vačerindoj: "Džan ko adava gav savoi angla tumende. I kad ka đerdinen, ka arakhen phandle terne here upro saveste pana nijekh manuš na beštino. Phraven len hem anen le akari.

³¹ Te neko pučlja tumen: 'Sose phravena le?', phenen lese: 'E Gospodese valjani.' "

³² On dzele hem arakhle adahar sar so phenda lende o Isus.

³³ I sar phravena ine e terne here, o manuš, kasoro inele o terno her, pučle len: "Sose phravena e terne here?"

³⁴ A on phende: "E Gospodese valjani."

³⁵ I ande e here anglo Isus. Čivde pumare fostanja upro her hem bešljarde e Isuse upro leste.

³⁶ I sar džala ine anglal bešindoj upro her, o manuš buljarena ine pumare fostanja upro drom anglo leste.

³⁷ A kad alo paše uzalo than kotar huljela pe ine tari e Maslinakiri gora, sa o učenici so inele adari lelje radosno hem oto sa o glasote slavinen e Devle zako sa o čudesija save dikhle,

³⁸ vačerindoj:

"Blagoslovime o Caro

kova avela ano anav e Gospodesoro!

Nek ovel mir ano nebo

hem slava e Devlese ko učipe!"

³⁹ Tegani nesave fariseja, kola inele maškaro lende, phende e Isuses: "Učitelju, phen te učenikonende te na vačeren adava."

⁴⁰ A o Isus phenda lende: "Phenava tumende, te traінде on, o bara ka vičinen."

E Isusesi phare zako Jerusolim

⁴¹ I kad o Isus alo paše uzalo Jerusolim, dikhindoj i diz, rundal laće

⁴² vačerindoj: "Oh, te džane ine avdive hem tu so anela će mir! Ali adavai akana garavdo te jačendar.

⁴³ Ka aven o dive kad te neprijatelja ka čhiven će barikade, ka opkolinen tut hem taro sa o strane ka pritisकिन tut.

⁴⁴ Ka uništinen hem tut hem te dizutnen. Naka ačhaven ni bar upro bar adalese so na pendžardan o vreme kad o Devel alo te spasini tut."

O Isus na mukela te biknel pe ano Hram (Mt 21,12-17; Mk 11,15-19; Jn 13-22)

⁴⁵ Kad o Isus alo ano Jerusolim, đerdinda ano boro e hramesoro hem lelja te ispuđini adathar okolen so biknena.

⁴⁶ Phenda lende: "Pisimei ano Sveto lil: 'O čher mlo ka ovel čher zaki molitva', a tumen čerden olestar 'than kote čedena pe o čora!'"

⁴⁷ I taro dive ko dive, o Isus sikavđa e manušen ano boro e hramesoro. A o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar zajedno e jevrejengere starešinencar rodena ine sar te čeren o Isus te ovel mudardo,

⁴⁸ ali na arakhle sar adava te čeren, adalese so sa o manuš pažljivo šunena ine lesoro sikaviba.

20

E Jevrejengere vođe na prihvatinen a Isusesoro autoritet

(Mt 21,23-27; Mk 11,27-33)

¹ I jekhtar sar o Isus sikaj ine e manušen ano boro e Hramesoro hem vačeri lende ine o šukar lafi, ale uzalo leste o šerutne sveštenici, o učitelja e Zakonestar hem o starešine

² hem pučle le: "Vačer amende kotar tuće autoritet te čere akava? Ko dinda tut pravo?"

³ O Isus phenda lende: "Hem me tumen ka pučav nešto. Vačeren maje:

⁴ Ko dinda pravo e Jovane te krstini e manušen, o Devel kovai ano nebo ili o manuš?"

⁵ A on raspravinde pe maškara pumende vačerindoj: "Te phendam 'o Devel kovai ano nebo', ov ka pučel amen sose onda na verujindam lese.

⁶ A te phendam 'o manuš', sa o manuš ka mudaren amen barencar, adalese soi uverime da o Jovan inele proroko."

⁷ Adalese phende e Isuses: "Na džanaja ko dinda pravo e Jovane."

⁸ I o Isus phenda lende: "Ni me onda naka phenav tumende kotar maje pravo akava te čerav."

I priča oto bišukar vinogradarija (Mt 21,33-46; Mk 12,1-12)

⁹ Tegani o Isus lelja te vačeri e narodose akaja priča: "Nesavo manuš sadinda vinograd, iznajminda le nesave vinogradarende hem dželo ko drom ko but vreme.

¹⁰ I kad alo o vreme te čeden pe o drakha, bičhalđa e sluga koro vinogradarija te šaj den le oto bijandipe e drakhakoro. Ali o vinogradarija marde le hem bičhalde le palal čuče vastencar.

¹¹ I o gospodari bičhalđa avere sluga. Ali on hem ole marde, lađarde le hem bičhalde le palal čuče vastencar.

¹² I palem o gospodari bičhalđa koro lende hem e tritone sluga. A on čerde le ko rata hem frdinde le avri taro vinograd.

¹³ Tegani o gospodari oto vinograd phenda: 'So te čerav? Ka bičhalav lende mle volime čhave. Šaj ole ka poštujinen.'

¹⁴ Ali kad o vinogradarija dikhle le, vačerde maškara pumende: 'Akavai o nasledniko. Hajde te mudara le hem amende te ačhol o nasledstvo.'

¹⁵ I frdinde le avri taro vinograd hem mudarde le.

So mislinena, so ka čerel o gospodari adale vinogradarende?

¹⁶ Ka avel hem ka mudari len, a o vinograd ka iznajmini averende."

I okola kola šunde adaja priča, phende: "Te na del o Devel adava te ovel!"

¹⁷ A o Isus dikhlja ano lende hem phenda: "A so onda značini adava soi pisime ano Sveto lil:

'O bar savo odbacinde o zidarija ulo najbitno bar e čheresoro?'

¹⁸ Svako kova perela upro adava bar, ka phagel pe, a te pelo adava bar upra nekaste, ka zgnječini le."

¹⁹ A o učitelja e Zakonestar hem o šerutne sveštenici mangle tegani te dolen e Isuse, adalese so džande da akaja priča vačeri olendar, ali darandile e narodostar.

E verakere vođe našti te dolen e Isuse ko bišukar lafi

(Mt 22,15-22; Mk 12,13-17)

²⁰ A o učitelja e Zakonestar hem o šerutne sveštenici posmatrinena ine e Isuse. Bičhalde koro leste špijunen, kola čerde pe dai iskrena, sar te dolen le ko bišukar lafi i te šaj preden le ko upravniko e rimesoro te osudini le.

²¹ I o špijunja pučle e Isuse: "Učitelju, džanaja da vačereja hem sikaveja šukar hem na dikheja kovai kova, nego čaćimase sikaveja oto drom e Devlesoro.

²² Valjani li amen o Jevreja te platina o porez e rimesere carose ili na?"

²³ A o Isus džanda so on mangle te prevarinen le i phenda lende:

²⁴ "Mothoven maje i kovanica savaja platinena o porez. Kasiri slika hem kasoro anav isi la?"

A on phende: "E carosoro."

²⁵ Tegani o Isus phenda lende: "Onda den soi e carosoro e carose, a soi e Devlesoro e Devlese."

²⁶ I adahar o špijunja našti ine te arakhen ništa bišukar ano okova so o Isus vačerđa i trainde adalese so inele zadivime lesere vačeribnaja.

O sadukeja pučena e Isuse zako uštiba taro mule

(Mt 22,23-33; Mk 12,18-27)

²⁷ I ale koro Isus nesave sadukeja kola vačereni da nane uštiba taro mule, i pučle e Isuse:

²⁸ "Učitelju, o Mojsije pisinda amende so te čerel o manuš te mulo lesoro phral kova pala peste ačhavđa romnja bizo čhave. Adava manuš valjani te lel ple phralesere romnja te šaj oj te bijani čhave kova ka ovel nasledniko e mulesoro.

²⁹ Adahar, inele efta phralja. O prvo lelja romnja i mulo, a na ačhavđa pala peste čhaven.

³⁰ O dujto phral lelja ple phralesere romnja, ali hem ov mulo.

³¹ Tegani o trito phral lelja adala romnja i mulo hem adahar sa o efta phralja. I nijekh olendar na ačhavđa čhaven pala peste.

³² Ko kraj muli hem i romni.

³³ Kasiri onda romni oj ka ovel kad ka uštel pe taro mule, a inele dindi ko sa o efta phralja?"

³⁴ O Isus phenda lende: "O manuša ko akava sveto lena pe hem dena pe.

³⁵ A okola kolen o Devel smatrinai dai dostojna te oven vazdime taro mule hem te živinen ko sveto savo avela, ni ka len pe ni ka den pe.

³⁶ Adalese so našti više ni te meren: ka oven sar o andelja. Oni čhave e Devlesere, adalese so o Devel ka vazdel len taro mule.

³⁷ A da o mule uština, mothovđa hem o Mojsije ano Sveto lil kote pisini oto grmo savo ine thabljola. Adate ov zako Gospod phenela dai 'Devel e Avraamesoro, e Isaakesoro hem e Jakovesoro' iako on tegani inele mule.

³⁸ A o Devel nane Devel e mulengoro, nego Devel e dživdengoro. Adalese soi on e Devlese pana dživde."

³⁹ Nesave učitelja e Zakonestar phende e Isuses: "Učitelju, šukar vačerđan!"

⁴⁰ I nijekh više na tromandilo te pučel le nešto.

*O Hrist po baroi e carostar e Davidestar
(Mt 22,41-46; Mk 12,35-37)*

⁴¹ Tegani o Isus pučlja okolen so šunena le ine: "Sar šaj te vačeri pe dai o Hrist samo e Davidesoro čhavo?"

⁴² A korkoro o David phenela ano lil oto Psalmija:

'O Gospod phenda mle Gospodese:

Beš ko počasno than, oti mli desno strana,

⁴³ đikote na pašlarava te neprijateljten talo te pre!

⁴⁴ Te o David vičini le 'Gospode', sar onda o Hrist šaj te ovel samo lesoro čhavo?"

O Isus upozorini ple učenikonon upro učitelja e Zakonestar

(Mt 23,1-36; Mk 12,38-40; Lk 11,37-54)

⁴⁵ Tegani anglo sa o manuša, o Isus phenda ple učenikonende:

⁴⁶ "Arakhen tumen e učiteljendar e Zakonestar! On volinena te phiren urjavde ano bare fostanja hem o manuša, ano baro poštujiaba, te pozdravinen len ko trgija. Volinena te bešen ko anglune thana ano sinagoge hem ko najšukar thana ko gozbe.

⁴⁷ Hana o imanje e udovicengoro hem čerena pe dai pobožna ađahar so molinena bare molitve. On ka oven po zorale kaznime nego avera manuša."

21

*I čorori udovica dela sa so isi la
(Mk 12,41-44)*

¹ Na nakhlo but palo adava, o Isus vazdinda plo šero hem dikhlja sar o barvale manuša čhivena pumare pare ani e hramesiri kutija zako čediba.

² Ađahar dikhlja hem jekha čorora udovica sar čhivela samo duj najtikore kovanice.

³ Tegani phenda: "Čače vačerava tumende, akaja čorori udovica čhivđa više sarijendar.

⁴ Adalese so sare akala dinde oto buderi so isi len, a oj, kojai čorori, dinda sa so inola zako živiba."

O Hram ka ovel peravdo hem o znakija oto bare nevolje

(Mt 24,1-14; Mk 13,1-13)

⁵ I sar nesave učenci vačerena ine adalestar sari o Hram šukar ukrasime šuže bare barencar hem e daronencar savei posvetime e Devlese, o Isus phenda:

⁶ "Ka avel o dive kad oto sa akava so dikhena naka ačhol ni bar upro bar. Svako ka ovel peravdo."

⁷ I on pučle e Isuse: "Učitelju, kad adava ka ovel? Savo znako ka mothoj amende da ka ovel adava?"

⁸ A o Isus phenda: "Dikhen te na oven hovavde. Adalese so but džene ka aven ano mlo anav vačerindoj: 'Me injum o Hrist' hem: 'Alo paše o kraj akale vremesoro.' Ma džan palo lende!

⁹ A kad šunena zako mariba hem zako pobune, ma te daran. Adalese so prvo adava valjani te ovel, ali nane odmah o kraj."

¹⁰ Tegani phenda lende: "Jekh nacija ka uštel upri aver nacija hem jekh carstvo upro aver carstvo.

¹¹ Ko but thana ka oven bare zemljotresija, bokhalipe hem zaraze. Ka mothoven pe čudesna znakija ko nebo savendar o manuša ka daran.

¹² Ali angleder so sa adava te ovel, ka dolen tumen hem ka progoninen tumen, ka legaren tumen ko sudo ano sinagoge hem ko phandlipe, ka legaren tumen anglo carija hem anglo vladarija, hem sa adava zbog mande.

¹³ Adava ka ovel tumende te šaj sve-dočinen lende mandar.

¹⁴ Adalese zapamtinen: ma pripreminen tumen angleder save lafencar ka braninen tumen.

¹⁵ Adalese so me ka dav tumen mudrost hem lafija ko save nijekh tumaro protivniko naka šaj te irini lafi.

¹⁶ A ka izdajinen tumen čak hem tumare dada hem o daja, tumare phralja, tumari familija hem tumare amala; hem nesaven tumendar ka mudaren.

¹⁷ I sare ka mrzinen tumen zbog mande,

¹⁸ ali ni jekh bal tumare šerestar naka perel.

¹⁹ Adaleja so ka ačhoven verna, ka dobinen o večno dživdipe."

O Isus vačeri so o Jerusolim ka ovel uništíme

(Mt 24,15-21; Mk 13,14-19)

²⁰ O Isus phenda hem akava: "I kad ka dikhjen sar o Jerusolim opkolime e vojskendar, te džanen da alo lesoro vreme te ovel uništíme.

²¹ Tegani okola kola živinena ani e judejakiri regija nek našen ko gore. Okola kola živinena ano Jerusolim nek ikljon avri, a kolai ko polje, te na đerdinen ani diz.

²² Adalese so adala ka oven o dive oti e Devlesiri kazna, te pherdol sa soi pisime ano Sveto lil.

²³ Jao e khamnjende hem okolende kola dena čuči ko adala dive! Adalese so bari nevolja ka ovel upri phuv hem e Devlesiri holi ka perel upro akava narodo.

²⁴ Nesave olenar ka oven mudarde mačeja, a avera ka oven legarde ko ropstvo maškaro sa o nacije. O Jerusalam ka ovel gazime e manuendar oto avera nacije sa dikote na nakhela lengoro vreme.”

O znakija save ka mothoven e Isusesoro aviba

(Mt 24,23-35; Mk 13,21-31)

²⁵ O Isus phenda hem akava: “I ka oven čudna znakija ko kham, ko masek hem ko čerenja, a ki phuv o nacije naka džanen so te čeren oti dar zbog adava so o more ka čerel glasna zvukija hem bare talasija.

²⁶ O manuša ka meren oti dar hem oto adžiceriba o bišukaripe savo avela ki phuv, adalese so o zoralipa e nebosere ka oven potresime.

²⁷ Tegani sare ka dikhen man, e Čhave e manušesere, sar avava upro oblako ano zoralipe hem ani bari slava.

²⁸ A kad sa adava ka počini te ovel, terđoven ko pre bizi dar hem vazden tumare šere adalese soi paše tumaro spasenje.”

O Isus vačeri e učenikonende te pratinen o znakija savendar vačerda lende

(Mt 24,32; Mk 13,28)

²⁹ Tegani o Isus phenda lende akaja priča: “Dikhen i smokva ili bilo savo aver kaš.

³⁰ Kad dikhena da ikljona listija upro leste, korkore džanen dai paše o linaj.

³¹ Adahar hem tumen kad dikhena da ovela sa adava, te džanen dai o carstvo e Devlesoro paše.

³² Čače vačerava tumende, akaja generacija naka nakhel dikote sa adava na ovela.

³³ O nebo hem i phuv ka nakhen, ali mle lafija nikad naka nakhen.”

O Isus sikaj e učenikonen te oven uvek spremna zako olesoro aviba

(Mt 24,36-51; Mk 13,32-37)

³⁴ I o Isus phenda lende: “Arakhen tumen te na oven zaokupirime pišnaja, mačojbnaja hem akale dživdipnasere brigencar i te resel tumen otojehkvar adava dive.

³⁵ Adalese so adava dive ka avel sar zamka upro sa o manuša ki phuv.

³⁶ Adalese oven džangale hem stalno molinen te šaj nakhaven sa adava so valjani te ovel hem te terđoven anglo Čhavo e manušesoro.”

³⁷ Diveja o Isus sikaj ine ano Hram, a račaja ikljola ine tari diz hem džala te nakhaj i rat ki gora vičimi e Maslinakiri.

³⁸ I sa o manuša rano sabaleja džana ine ko Hram te šunen le.

22

O Juda dogovorini pe te izdajini e Isuse (Mt 26,1-5, 14-16; Mk 14,1-2, 10-11; Jn 11,45-53)

¹ Avela ine paše o Prazniko e bikvascone marengoro, savo vičini pe Pasha.

² O šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar rodna ine sar te čeren o Isus te ovel mudardo, ali darandile e narodostar.

³ Tegani o Sotoni đerdinda ano Juda vičime Iskariot kova inele jekh oto dešu duj apostolja e Isusesere.

⁴ Ov dželo koro šerutne sveštenici hem koro narednici e hramesere stražakere hem dogovorinda pe olenar sar te predel lende e Isuse.

⁵ On ule radosna hem phende e Judase da ka den le pare.

⁶ I ov pristaninda. I adahar lejla te rodel šukar prilika te izdajini e Isuse kad naka ovel narodo uzalo leste.

O Isus bičhali duje učenikonen ko Jerusalam te pripreminen i Pasha

(Mt 26,17-25; Mk 14,12-21; Jn 13,21-30)

⁷ Kad alo o prvo dive oto Prazniko e bikvascone marengoro, ko savo valjanda te žrtvujini pe bakrore zaki Pasha,

⁸ o Isus phenda e Petrese hem e Jo-vanese: “Džan hem čeren amende te ha e pashakoro hajba.”

⁹ A on phende lese: “Kaj mangeja te čera le?”

¹⁰ Ov phenda lende: “Šunen. So ka đerdinen ki diz, ka resel tumen jekh manuš kova akhari pani ano khoro. Džan palo leste. Ko čer ko savo ka đerdini

¹¹ roden e domačine hem vačeren lese: ‘O učitelj pučela ki savi soba šaj te hal e pashakoro hajba ple učenikonencar?’

¹² I ov ka mothoj tumende i bari upruni soba savi već pripremime. Adari čeren amende zako hajba.”

¹³ I on džele hem arakhle sa adahar sar so phenda lende o Isus i adari čerde zako hajba e pashakoro.

O Isus hala i poslednjo večera e učenikonencar

(Mt 26,26-30; Mk 14,22-26; 1. Kor 11,23-25)

¹⁴ I kad alo o vreme, o Isus čivda pe uzalo astali ple apostolencar.

¹⁵ I phenda lende: “Edobor mangljum te hav akaja Pasha tumencar angleder so ka patinav.

¹⁶ Adalese so, vačerava tumende, naka hav la više dikote lakoro čakikano značenje na pherdola ano carstvo e Devlesoro.”

¹⁷ Tegani lelja i čaša e moljaja, zahvalinda e Devlese hem phenda e apostolende: "Len akaja mol hem podelinen la maškara tumende."

¹⁸ Adalese so, vačerava tumende, naka pijav više mol dikote o carstvo e Devlesoro na avela."

¹⁹ I lelja o maro, zahvalinda e Devlese, phaglja le hem dinda le e apostolende vačerindoj: "Akavai mlo telo savo dela pe zako tumende. Čeren akava te setinen tumen mandar."

²⁰ Adahar lelja hem i čaša e moljaja pali večera hem phenda: "Akaja čaša e moljaja nevoi savez ano mlo rat savo čhorela pe tumende."

²¹ Ali ače, o manuš kova ka izdajini man mančari uzalo astali.

²² Adalese so, me, o Čhavo e manušesoro, valjani te merav sar soi odredime, ali jao okole manušese kova ka izdajini man!"

²³ I o apostolja lelje te pučen pe maškara pumende kova olendar šaj te ovel adava so ka čerel adahar nešto.

Najbaroi okova kova kandela

²⁴ I o učenicu lelje te raspravinen pe kovai olendar najbaro.

²⁵ A o Isus phenda lenđe: "Avere naciengere carija vladinena upro lende hem o vladarija lengere pumen vičinena 'manuša kola čerena šukaripe'."

²⁶ Ali tumen ma oven esavke! Nego, o najbaro maškara tumende nek ovel sar najtikoro, a o vođa nek ovel sar sluga.

²⁷ A kovai po baro? Okova kovai uzalo astali ili okova kova kandela le? Na li okova kovai uzalo astali? A me maškara tumende injum sar okova kova kandela.

²⁸ Tumen injen adala kola ačhile mančar ano mle iskušnja.

²⁹ I me dava tumen te vladinen ano carstvo, sar so mlo Dad dinda man:

³⁰ te han hem te pijen maje uzalo astali ano carstvo mlo, hem te bešen ko tronja te sudinen upro dešu duj plemija e Izraelesere."

O Isus vačeri so o Petar ka odrekniini pe olear

(Mt 26,31-35; Mk 14,27-31; Jn 13,36-38)

³¹ O Isus phenda: "Simone, Simone, ače o Sotoni rodinda e Devlestar te iskušini tumen sar kad neko čhorela o div maškari sita."

³² Ali me molindum tuče te na našale ti vera. Adalese, kad palem ka irine tut mande, zorjar te phraljen."

³³ A ov phenda lese: "Gospode, injum spremno te džav tuja hem ko phandlipe hem ko meriba."

³⁴ A o Isus phenda: "Vačerava će, Petre, o bašno naka dilabi avdive dikote trin puti naka hovave da na pendžareja man."

³⁵ I phenda e apostolende: "Kad bičaldum tumen ko drom bizo kese e parencar, bizo torbe hem bizi buđeri obuča, na li falinda tumende nešto?"

A on phende: "Ništa."

³⁶ Tegani o Isus phenda lenđe: "Ali akana kas isi kesa e parencar, nek lel la! Adahar hem i torba! A kas nane mači, nek biknel plo ogrtači hem nek činelfe jekh."

³⁷ Adalese so, vačerava tumende, valjani te pherdol adava soi mandar pisime ano Sveto lil:

'Dikhle le sar jekhe zločinco.'

Čače, pherdola sa soi pisime mandar."

³⁸ A on phende: "Gospode, ače isi amen duj mačija!"

A ov phenda: "Šukari!"

O Isus molini pe ki e Maslinakiri gora
(Mt 26,36-46; Mk 14,32-42)

³⁹ I iklindoj adathar, palo plo adeti, dželo ki e Maslinakiri gora. Oleja džeze hem lesere učenicu.

⁴⁰ I kad resle adari, phenda lenđe: "Molinen tumen te na peren ano iskušnje!"

⁴¹ I cidinda pe olendar, edobor kobor šaj te frdel pe o bar, pelo ko kočija hem molinda pe e Devlese,

⁴² vačerindoj: "Dade! Te mangeja, cide akaja čaša e patnjaja mandar. Ali, nek ovel pali ti volja, a na pali mli."

⁴³ Tegani o anđeo mothovđa pe lese taro nebo hem hrabrinda le.

⁴⁴ A kad inele ani po bari patnja, po zorale molinda pe. Lesoro znoj ulo sar kapke oto rat save perena ine upri phuv.*

⁴⁵ I pali molitva uštino, alo di ple učenicu hem arakhlja len sar sovena adalese so inele umorna oto tugujiba.

⁴⁶ Tegani pučlja len: "Sose sovena? Ušten hem molinen tumen te na peren ano iskušnje!"

O Isus izdajime hem dolime
(Mt 26,47-56; Mk 14,43-50; Jn 18,3-11)

⁴⁷ Sar pana o Isus vačeri ine adava, ale nakoro leste but manuša kolen anđa o Juda kova inele jekh oto dešu duj apostolja. Ov alo koro Isus te čumudini le ki čham.

⁴⁸ A o Isus pučlja le: "Judo, čumudipnja li izdajineja e Čhave e manušesere?"

* 22,44 Ano nesave grčka rukopisija nane o 43. hem o 44. stih.

⁴⁹ Kad o učenicu kola inele adari dikhle da o Isus ka ovel dolime, pučle le: "Gospode, te napadina len li mačencar?"

⁵⁰ I jekh olendar khuvda mačeja e prvosveštenikosere sluga hem činda lesoro desno kan.

⁵¹ A o Isus phenda ple učenikonende: "Ačhaven tumen adalestar!" I čivda plo vas upro lesoro kan hem sasljarđa le.

⁵² Tegani phenda okolende so ale te dole le, e šerutne sveštenikonende, e narednikonende e hramesere stražakere hem e starešinende: "Mačencar hem kaštenar aljen pala mande sar palo pobunjeniko.

⁵³ Divencar injumle tumencar ano Hram, i na dolinden man. Ali akava tumaro vreme hem o zoralipe e tominakoro vladini."

O Petar odrekni pe e Isusestar

(Mt 26,57-58, 69-75; Mk 14,53-54, 66-72; Jn 18,12-18, 25-27)

⁵⁴ I dolinde e Isuse hem adathar legarde le ko čher e prvosveštenikosoro. A o Petar odural džala ine palo lende.

⁵⁵ Kad tharde jag ko maškar e borosoro hem beštine uzalo late, hem o Petar beštino olencar.

⁵⁶ I nesavi sluškinja dikhlja le sar bešela uzali jag, i dikhlja po šukar ano leste hem phenda: "I akava inele oleja!"

⁵⁷ A o Petar hovavđa vačerindoj: "Đuvlije, na pendžarava le!"

⁵⁸ Na nakhlo but palo adava, dikhlja le nesavo aver manuš hem phenda: "I tu injan jekh olendar!"

A o Petar phenda: "Manušeja, na injum!"

⁵⁹ I kad nakhlo di sar jekh sati, aver nesavo uporno tvrdinda: "Čače akava inele oleja, adalese soi hem o Galilejco!"

⁶⁰ A o Petar phenda: "Manušeja, na džanav sostar vačereja!"

I odmah, sar pana vačeri ine, o bašno đilabđa.

⁶¹ Tegani o Gospod Isus irinda pe hem dikhlja ano Petar, a o Petar setinda pe lesere lafendar: "Vačerava će, Petre, angleder so o bašno avdive ka đilabi, trin puti ka hovave da na pendžareja man."

⁶² I o Petar ikילו taro boro hem zorale runda.

O čuvarija marena muj e Isuseja

(Mt 26,67-68; Mk 14,65)

⁶³ O čuvarija lelje te maren muj e Isuseja hem te maren le.

⁶⁴ Učharde lesere jača hem phende lese: "Prorokujin ko khuvda tut!"

⁶⁵ I bute avere lafencar vredinena ine e Isuse.

E verakere hem e narodosere vođe rodena krivica upro Isus

(Mt 26,59-66; Mk 14,55-64; Jn 18,19-24)

⁶⁶ Kad dislilo, čedinde pe o starešine e jevrejengere, o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar, ande e Isuse pumende ko sabor, ko Sinedrion,

⁶⁷ hem phende lese: "Te injan tu o Hrist, phen amende!" A ov phenda lende:

"Te phendum tumende, naka verujinen;

⁶⁸ a te pučljum tumen, naka odgovorinen.

⁶⁹ Ali od akana me, o Čhavo e manušesoro, ka bešav ko počasno than, oti desno strana oto zoralipe e Devlesoro."

⁷⁰ A on sare pučle e Isuse: "Znači tu injan o Čhavo e Devlesoro?"

A ov phenda lende: "Ađahari sar so phenena: Me injum."

⁷¹ Tegani on phende: "Na valjani amende više avera svedoci. Sare amen šundam da korkoro pes osudinda!"

23

E jevrejengere vođe optužinena e Isuse ko Pilat

(Mt 27,1-2, 11-14; Mk 15,1-5; Jn 18,28-38)

¹ Tegani sare kola inele ko sabor uštine hem legarde e Isuse koro Pilat, koro upravniko e rimesoro,

² hem lelje te vačeren protiv oleste: "Akale manuše arakhljam sar zavodini amare narodo hem vačeri lende te na platinen o porez e carose, a pese vačeri dai o Hrist, o caro."

³ Tegani o Pilat pučlja e Isuse: "Tu li injan o caro e Jevrejengoro?"

A o Isus phenda: "Ađahari sar so pheneja."

⁴ Tegani o Pilat phenda e šerutne sveštenikonende hem e narodose: "Na arakhava nisavi krivica upro akava manuš!"

⁵ Ali on na ačhavde te vičinen: "Ple sikavibnaja vazdela pobuna maškaro manuša ki sa i phuv e Jevrejengiri. Lelja te čerel adava ani regija Galileja hem alo čak di akate ani diz Jerusolim!"

O Isus anglo Irod

⁶ A kad o Pilat šunda adava, pučlja len nane li o Isus Galilejco.

⁷ I kad phende lese dai o Isus Galilejco, o Pilat bičhalđa le koro Irod, kova vladinda ani Galileja. A baš adala dive o Irod inele ano Jerusolim.

⁸ Kad o Irod dikhlja e Isuse, but inele radosno adalese so pana angleder manglja te dikhel le adalese so but šunda olestar

hem nadinda pe da o Isus ka čerel nesavo čudo anglo leste.

⁹ But so pučlja le, ali o Isus ništa na phenda lese.

¹⁰ A adari terđona ine o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar vačerindoj zorale protiv o Isus.

¹¹ A o Irod hem lesere vojnici ponizinde e Isuse hem marde muj oleja. Urjavde le ano carikano fostani hem tegani o Irod bičhalđa le palal koro Pilat.

¹² Angleder o Irod hem o Pilat na inele ano šukar odnosija, a adava dive ule amala.

O Pilat osudini e Isuse ko meriba

(Mt 27,15-26; Mk 15,6-15; Jn 18,39-19,16)

¹³ A o Pilat vičinda kora peste e šerutne sveštenikonon, e vođen hem e narodo,

¹⁴ i phenda lenđe: "Anden kora mande akale manuše vačerindoj da vazdela pobuna maškaro narodo. Ače, angla tumende pučljum le adalestar, ali na arakhljum nisavi krivica zaki savi tumen optužinena le.

¹⁵ A ni o Irod na arakhlja upro leste krivica i adalese bičhalđa le palal kora amende. Akava manuš na čerđa ništa so zaslužini meriba.

¹⁶ Adalese samo ka naredinav te šibinen le, i ka mukav le."

¹⁷ [A valjanđa zako prazniko, palo adeti, te mukel lenđe jekhe phandle manuše.]

¹⁸ Ko adava sare so inele adari vičinde: "Mudar adale manuše, a muk amende e Varava!"

¹⁹ (O Varava inele phandlo adalese so učestvujiđa ani pobuna savi inele ano Jerusalim hem adalese so mudarda nekas.)

²⁰ A o Pilat, adalese so manglja te mukel e Isuse, palem vačerđa olenca;

²¹ ali on vičinde: "Čhiv le ko krsto! Čhiv le ko krsto!"

²² A o Pilat palo trito puti phenda lenđe: "A savo bišukaripe čerđa akava manuš? Na dikhava sose valjani te merel. Ka naredinav te šibinen le, i ka mukav le."

²³ Ali on na ačhavde te vičinen oto sa o glaso rodindoj te čhivel e Isuse ko krsto. I lengoro vičiba inele sa po zoralo.

²⁴ I adalese o Pilat odlučinda te del len adava so mangena.

²⁵ Muklja okole kole mangle, kova inele phandlo zbog i pobuna hem zbog o mudariba, a e Isuse dinda ko vojnici te čeren oleja adava so o narodo manglja.

E Isuse čhivena ko krsto

(Mt 27,32-44; Mk 15,21-32; Jn 19,17-27)

²⁶ Sar o vojnici legarena ine e Isuse, dolinde nesave Simone tari Kirinija sar

avela ine taro polje. Čhivde o krsto upro leste hem terinde le te akhari le palo Isus.

²⁷ Palo Isus dželo baro narodo maškaro kolende inele hem o đuvlja kola runde hem žalinde le.

²⁸ Ali o Isus irinda pe nakoro lende hem phenda lenđe: "Đuvljalen taro Jerusalim, ma roven pala mande, nego roven pala tumende hem tumare čhavende.

²⁹ Adalese so, ače, avena o dive kad o manuša ka vačeren: 'Bahtalei o đuvlja kolai bizo čhave, kola na bijande hem na dinde čući.'

³⁰ Tegani

'ka phenen e planinende: Peren upra amende!

hem e bregonende: Učharen amen!'

³¹ Adalese so, te adahar čerela pe mancar kova injum sar jekh sapano kaš, sigurno po bišukar ka čerel pe e manušenca kolai sar o šuke kašta."

³² A e Isuseja inele legarde pana duje zločinconen te oven mudarde.

³³ I kad resle ko than vičime Kokalo e šeresoro, o vojnici čhivde ko krsto e Isuse hem čhivde adale zločinconen ko avera krstija: jekhe oti lesiri desno, a e dujtone oti lesiri levo strana.

³⁴ O Isus phenda: "Dade, oprostini lenđe, adalese so na džanen so čerena!"

Tegani o vojnici frdinde barbuti hem adahar delinde maškara pumende e Isuse e šeja.

³⁵ O narodo terdino adari te dikhelfse, a e jevrejengere vode marde muj e Isuseja vačerindoj: "Averen spasinda; akana nek spasini korkoro pes tei čače ov o Hrist e Devlesoro, lesoro Izabirime!"

³⁶ Hem o vojnici marde muj e Isuseja. Ale uzalo leste hem kaninde le ušli mol,

³⁷ vačerindoj: "Te injan o caro e jevrejengoro, spasin tut!"

³⁸ A upreder lesoro šero terdino znako kote inele pisime: AKAVAI O CARO E JEVREJENGORO .

³⁹ Jekh okole zločinconendar vredinda e Isuse vačerindoj: "Te injan o Hrist, sose na spasineja tut hem amen?"

⁴⁰ A o dujto zločinco ukorinda adale so vredinda e Isuse: "Sar na daraja e Devlestar? Hem tu injan adahar osudime sar soi ov.

⁴¹ Amen pravredno injam kaznime zbog amare bišukar buća, a ov na čerđa nisavo bišukaripe."

⁴² Tegani phenda: "Isuse, setin tut mandar kad ka ave ano to carstvo."

⁴³ A o Isus phenda lese: "Čače vačerava će, avdive ka ove mancar ano raj!"

E Isusesoro meriba

(Mt 27,45-56; Mk 15,33-41; Jn 19,28-30)

⁴⁴ A ko ekvaš o dive, i tomina učarđa sa i phuv hem adahar inele trin sača,

⁴⁵ adalese so o kham kalilo. A e hrame-siri zavesa pharavdili ko ekvaš.

⁴⁶ A o Isus vičinda oto sa o glaslo: "Dade, tuće ano vasta mukava o duho mlo!" Kad phenda adava, muklja pli duša.

⁴⁷ A kad e rimesoro kapetani dikhlja so ulo, lelja te slavini e Devle, vačerindoj: "Čače akava manuš inele pravednikol!"

⁴⁸ But manuša kola čedinde pe adari te dikhenfse, irindoj čhere khuvena pe ine ko gruda adalese so ine lende žao.

⁴⁹ A sa e Isusesere amala, di o đuvlja kola phirde palo leste pana tari Galileja, odural terdine hem dikhle sa adava.

E Isusesoro paruniba

(Mt 27,57-61; Mk 15,42-47; Jn 19,38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ A inele jekh manuš palo anav Josif tari Arimateja, diz ani Judeja. Ov inele šukar hem pravedno manuš kova adžičeri ine o carstvo e Devlesoro. Iako inele člano oto e jevrejengoro sabor; na složinda pe adaleja so inele odlučime te roden o Isus te ovel mudardo.

⁵² Ov dželo koro Pilat hem rodinda te den le o telo e Isusesoro.

⁵³ Tegani huljavđa e Isusesoro telo taro krsto, pačarđa le čaršaveja hem čivđa le ano grobo savo inele čerdo ano bar, ano savo pana niko na inele čivdo.

⁵⁴ Adava dive inele Dive zako pripremiba zako savato savo samo so na ine te avel.

⁵⁵ A o đuvlja, kola ale e Isuseja tari Galileja, džele e Josifeja hem dikhle sar e Isusesoro telo inele čivdo ano grobo.

⁵⁶ I irinde pe adari kaj bešena ine hem spreminde o mirisija hem o mastija savencar te makhen e Isusesoro telo. Ali ko savato odmorinde pe poštujindoj i naredba oto Zakoni e Mojsijasoro.

24*E Isusesoro uštiba taro mule*

(Mt 28,1-10; Mk 16,1-8; Jn 20,1-10)

¹ Rano sabale, ko prvo dive oto kurko, o đuvlja ale ko grobo hem ande o mirisija save spreminde.

² I dikhle dai cidime o bar savo inele anglo udar e grobosoro.

³ Đerdinde andre, ali na arakhle o telo Gospodesoro e Isusesoro.

⁴ I sar terđona ine adari zbnunime, otokjvar iklile anglo lende duj manuša ano sjajna šeja.

⁵ O đuvlja but darandile hem peravde pumare šere nakori phuv,

a on phende lende: "Sose rodena e dživde maškaro mule?"

⁶ Ov nane akate. Uštino taro mule! Setinen tumen so vačerđa tumende dok pana inele ani Galileja:

⁷ 'Me, o Čhavo e manušesoro, valjani te ovav dindo ano vasta e grešnone manušengere, te ovav čivdo ko krsto, ali o trito dive ka uštav.' "

⁸ Tegani on setinde pe da o Isus phenda lende adava.

⁹ I irinde pe taro grobo palal ki diz te vačeren adava e dešujekhe apostolende hem sarijende averende.

¹⁰ Adala đuvlja inele i Marija Magdalena, i Jovana, i Marija e Jakovesiri daj, hem avera. I on sa adava vačerde e apostolende,

¹¹ ali o apostolja na verujinde lende, adalese so mislinde da sa adava izmislinde.

¹² A o Petar uštino hem prastandilo di o grobo. Telilo hem dikhlja samo o čaršavi saveja e Isusesoro telo inele pačardo. I irinda pe palal pučindoj pes so ulo adava.

O Isus mothoj pe duje učenikonende ko drom nakoro Emaus

(Mk 16,12-13)

¹³ Adava dive duj oto e Isusesere sledbenici džana ine ko gav Emaus, dur taro Jerusalim dešujekih kilometarija.

¹⁴ Odrumal vačerenena ine maškara pumende adalestar so ulo adala dive.

¹⁵ I sar vačerenena ine adahar, korkoro o Isus alo uzalo lende hem lelja te phirel olencar.

¹⁶ Ali olende na inele muklo te pendžaren le.

¹⁷ O Isus pučlja len: "Sostar vačerenena maškara tumende phirindoj?"

Tegani on terdine, a ko lengere muja dičhili žalost.

¹⁸ Jekh olendar, palo anav Kleopa, phenda lese: "Sar so dičhola, tu injan jedino abandija ano Jerusalim kova na džanel so ulo adari akala dive."

¹⁹ O Isus pučlja len: "So ulo?"

I on phende lese: "Adava so ulo e Isuseja e Nazarećanineja. Ov inele proroko zoralo ano lafija hem ano delja anglo Devel hem anglo sa o narodo.

²⁰ Ali amare šerutne sveštenici hem amare avera vode dinde le te ovel osudime ko meriba hem čivde le ko krsto.

²¹ Amen nadindam amen dai ov adava kova ka otkupini e Izraelesere narodo. A ače, tritoi dive sar ulo sa adava.

²² Hem pana zbnuninde amen nesave amare đuvlja. Rano sabale džele ko grobo,

²³ ali na arakhle e Isusesoro telo adari. Ale hem phende amende da dikhle andelen kola vačerde lende dai o Isus dživdo.

²⁴ Tegani nesave amendar džeze ko grobo hem arakhle ađahar sar so phende o đuvlja. Ali na dikhle e Isuse.”

²⁵ Tegani o Isus phenda lenđe: “O, sar na haljovena? Sosei tumenđe pharo te verujinen sa adava so o proroci vačerde?”

²⁶ On prorokujinde da o Hrist valjani te nakhel sa adala patnje angleder so đerdini pese ani slava.”

²⁷ I tegani lejja te objasnini lenđe soi e Hristestar pisime ano Sveta lila, počindoj e Mojsijasere lilendar hem ano sa e prokonengere lila.

²⁸ Sar avena ine paše uzalo gav Emaus, o Isus ćerđa pe da mangela te džal po dur.

²⁹ Ali on terinde le te ačhol vačerindoj: “Ačhov amencar, adalese so lela te perel i rat!”

I o Isus đerdinda ano čher hem ačhilo olencar.

³⁰ Kad inele olencar uzalo astali, o Isus lejja o maro, zahvalinda e Devlese, phaglja le hem dinda len.

³¹ Tegani phravdile lengere jača hem pendžarde le dai ov o Isus, ali ov otojekhvar na inele više anglo lenđe.

³² Tegani phende jekh averese: “Na ine amen li sar jag ano vile dok vačerđa amencar odrumal hem objasninda amende o Sveta lila?”

³³ I odmah uštine hem irinde pe ko Jerusolim. Adari arakhle sar bešena zajedno o dešujekh apostolja hem avera sledbenici e Isusesere

³⁴ kola phende lenđe: “O Gospod čače uštino taro mule hem mothovđa pe e Simonese!”

³⁵ Tegani o duj manuša vačerde lenđe sa so ulo ko drom nakoro Emaus hem sar pendžarde e Isuse kad phaglja o maro.

*O Isus mothoj pe e učenikonende
(Mt 28,16-20; Mk 16,14-18; Jn 20,19-23;
Delja 1,6-8)*

³⁶ Sar pana vačerena ine adalestar, o Isus otojekhvar terdino maškar olende hem phenda lenđe: “Mir tumencar!”

³⁷ A on but darandile, adalese so mislinde da dikhena duho.

³⁸ Tegani o Isus phenda lenđe: “Sose darana? Hem sose isi tumen sumnje ano vile?”

³⁹ Dikhen mle vasta hem mle pre! Me injum! Pipinen man hem ka dikhen! E duho nane telo hem kokala sar so dikhena da man isi!”

⁴⁰ Vačerindoj adava, mothovđa lenđe ple vasta hem o pre.

⁴¹ On edobor inele radosna hem začudime da našti ine te verujinen. Tegani o Isus pučlja len: “Isi tumen li nešto hajbnase?”

⁴² I on dinde le kotor oto peko mačo.

⁴³ Ov lejja hem halja le anglo lenđe.

⁴⁴ Tegani o Isus phenda lenđe: “Akavai o lafija save vačerđum tumenđe dok injumle tumencar: da valjani te pherdol sa soi pisime mandar ano Zakoni e Mojsijasoro, ano Lila e prorokonengere hem ano Psalmija.”

⁴⁵ Tegani phravđa lengere jača te haljoven o Sveta lila,

⁴⁶ i phenda lenđe: “Ađahari zapisime: O Hrist ka patini hem o trito dive ka uštel taro mule,

⁴⁷ hem ano lesoro anav ka propovedini pe o pokajanje hem oprostiba e grehengoro sa e nacijende, počindoj taro Jerusolim.

⁴⁸ Tumen injen svedoci adalestar.

⁴⁹ A me ka bičhalav tumenđe e Svetone Duho, sar so mlo Dad obečinda. Ali ačhoven ani diz đikote o zoralipe e Devlestar naka huljel upra tumende.”

*E Isusesoro uštiba ko nebo
(Mk 16,19-20; Delja 1,9-11)*

⁵⁰ Tegani o Isus legarđa ple učenikonen paše uzali Vitanija, i vazdinda ple vasta hem blagoslovinda len.

⁵¹ I sar blagoslovini len ine, cidinda pe olendar hem legardilo ko nebo.

⁵² A on pele ko kočija anglo leste, i ani bari radost irinde pe ano Jerusolim.

⁵³ I stalno džana ine ko Hram te hvalinen e Devle.